

Asociacija „Švenčionių miesto vietos veiklos grupė“

*Švenčionių miesto vietos plėtros strategija
2016 – 2022 m.*

**2016 m.
Švenčionys**

TURINYS

ĮVADAS.....	3
I. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS.....	5
II. ŠVENČIONIŲ MIESTO TERITORIJOS ANALIZĖ	6
III. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS	29
IV. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANČIOS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS.....	33
V. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS.....	35
VI. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS	40
VII. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS.....	43

IVADAS

Strategijos rengėjas:

Pavadinimas	Asociacija „Švenčionių miesto vietos veiklos grupė“
Teisinė forma	Asociacija
Juridinio asm. kodas	304075900
Įregistravimo data	2015 m. birželio 29 d.
Buveinės adresas	Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys
Pirmininkas	Kęstutis Trapikas

Švenčionių miesto vietos veiklos grupė (toliau – ŠMVVG) buvo įkurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu, apjungdama vientisą Švenčionių miesto teritoriją ir gyventojus, suvienydama valdžios, verslo ir nevyriausybinio sektoriaus atstovus spartesnei miesto plėtrai įgyvendinti.

ŠMVVG nariai yra trijų sektorių atstovai: Švenčionių rajono savivaldybės, Švenčionių krašto verslininkų asociacijos ir Jėgos sporto šakų klubo „Grifas“.

Nr.	Sektorius	Organizacija	Asmenys
1.	Bendruomeninių organizacijų ir (ar) vietos nevyriausybinių organizacijų atstovai	Jėgos sporto šakų klubas „Grifas“	Dainius Juodgudys
2.		Jėgos sporto šakų klubas „Grifas“	Vaidas Petkevičius
3.		Jėgos sporto šakų klubas „Grifas“	Andrius Urbanavičius
4.	Verslo įmonių ir (ar) asocijuoto verslo atstovai	Švenčionių krašto verslininkų asociacija	Violeta Čepukova
5.		Švenčionių krašto verslininkų asociacija	Jolita Masevičienė
6.		Švenčionių krašto verslininkų asociacija	Aušra Šinkūnienė
7.	Valdžios atstovai (savivaldybės taryba)	Švenčionių rajono savivaldybė	Kęstutis Trapikas
8.		Švenčionių rajono savivaldybė	Arūnas Čenkus
9.		Švenčionių rajono savivaldybė	Vaida Babrauskienė

1 lentelė. ŠMVVG nariai.

Pagrindiniai ŠMVVG veiklos tikslai:

- Pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius;
- Inicijuoti veiklas, mažinančias socialinę atskirtį;
- Vykdyti užimtumą skatinančias veiklas, siekiant padėti bedarbiams ir neaktyviems asmenims įgyti naujų įgūdžių įtraukiant juos į visuomeninę veiklą ir tarpininkaujant įsidarbinti;
- Vystyti bendradarbiavimą su kitų miestų ir kaimo vietovių vietos veiklos grupėmis;
- Organizuoti (vykdyti) neformalaus švietimo veiklas;
- Organizuoti (vykdyti) kultūrines veiklas.

Švenčionių miesto vietos plėtros strategija parengta vadovaujantis projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygas, vadovaujantis Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36 bei siekiant vietos plėtros strategijos įgyvendinimui gauti finansavimą pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.6 investicinio prioriteto „Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ 8.6.1 uždavinį „Pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, iš naudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“.

Pagrindinis Švenčionių miesto vietos plėtros strategijos (toliau - Švenčionių miesto VPS) rengimo tikslas – didinti vietines įsidarbinimo galimybes bei gerinti bendruomenių socialinę integraciją Švenčionių mieste, išnaudojant gyvenamosios vietovės bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius.

Pagrindinės tikslinės grupės į kurias orientuoti Švenčionių miesto VPS veiksmai ir priemonės:

- ✓ marginalios gyvenamosios vietovės bendruomenės,
- ✓ neįgalieji,
- ✓ bedarbiai,
- ✓ ilgalaikiai bedarbiai,
- ✓ neaktyvūs asmenys,
- ✓ nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas,
- ✓ imigrantai, pabėgėliai,
- ✓ buvę nuteistieji
- ✓ kt. socialinę atskirtį patiriantys asmenys.

Švenčionių miesto VPS siekiama prisidėti prie miesto gyventojų užimtumo didinimo, įtraukiant kaip galima daugiau tikslinių grupių bei prisidėti prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 1V-685 patvirtintos Vilniaus regiono integruotos teritorijų vystymo programos tikslų, uždavinių ir priemonių įgyvendinimo.

Švenčionių miesto VPS buvo parengta remiantis šiais principais: viešumas, bendradarbiavimas, bendruomenės įtraukimas, aiškumas ir pagrįstumas bei numatytų veiksmų priemonių realumas ir įgyvendinamumas.

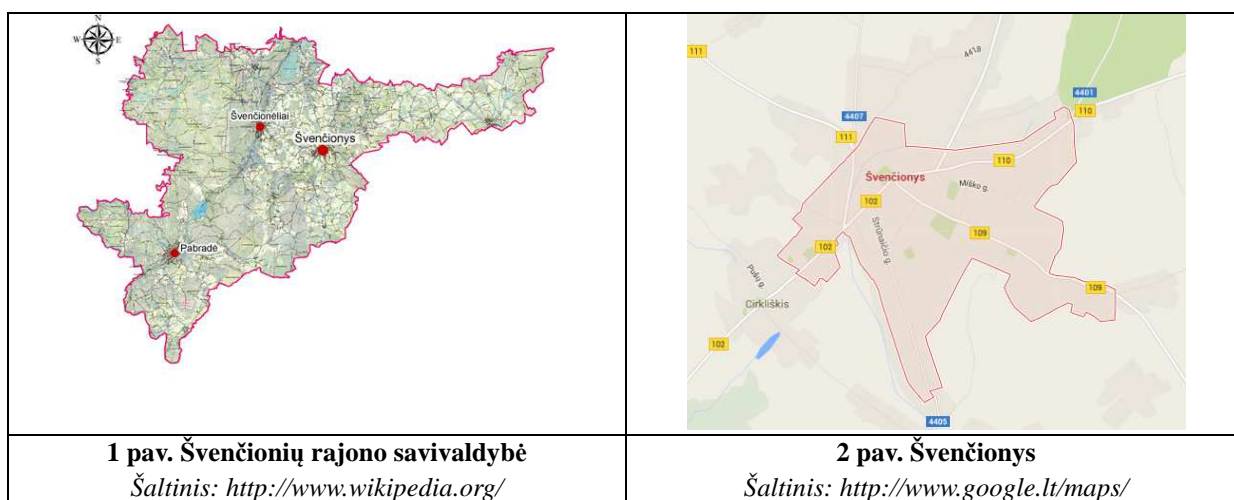
Švenčionių miesto esamos situacijos analizei atlikti naudojama 2016 m. sausio 4 -17 d. vykdyta Švenčionių miesto gyventojų apklausa, nagrinėti oficialiai pasiekiami antrinės informacijos šaltiniai, standartizuotos išorinės duomenų bazės, antrinės informacijos teikimo paslaugos ir kita išorinė informacija.

I. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

Teritorija

Švenčionys – miestas rytų Lietuvoje, Vilniaus apskrityje, 84 km į šiaurės rytus nuo Vilniaus ir apie 5,5 km nuo Lietuvos pasienio su Baltarusija. Tai yra ne tik Švenčionių rajono savivaldybės centras, bet ir Švenčionių miesto seniūnija ir apylinkių seniūnijos centras. Švenčionių rajono teritorija driekiasi šiaurės rytų Lietuvos pasieniu su Baltarusija, rajono plotas - 1692 kv. km., miesto plotas - 635,89 kv. km¹.

Lietuvos Respublikos žemės fondo 2015 m. pr. duomenimis, miesto žemės sudėtis buvo tokia: žemės ūkio naudmenos sudarė 233,54 kv. km., miško žemė - 49,92 kv. km., keliai 38,73 kv. km., užstatyta teritorija 276,42 kv. km., vandenys - 1,64 kv. km. bei kita žemė - 35,64 kv. km.

Pagal Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) taikomas kiekybines ribas ir atsižvelgiant į tai, kad Švenčionių rajono savivaldybėje gyventojų skaičius miesteliuose ir kaimuose sudaro 40,4 proc., Švenčionių rajono savivaldybė priskiriama „pusiau kaimo“ savivaldybių kategorijai.

Remiantis 2015 m. pr. Statistikos departamento duomenimis, Švenčionių mieste gyveno 4781 gyventojai, tai sudarė 18,6 proc. visų Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų.

¹ Lietuvos Respublikos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) duomenys.

II. ŠVENČIONIŲ MIESTO TERITORIJOS ANALIZĖ

Demografinė aplinka.

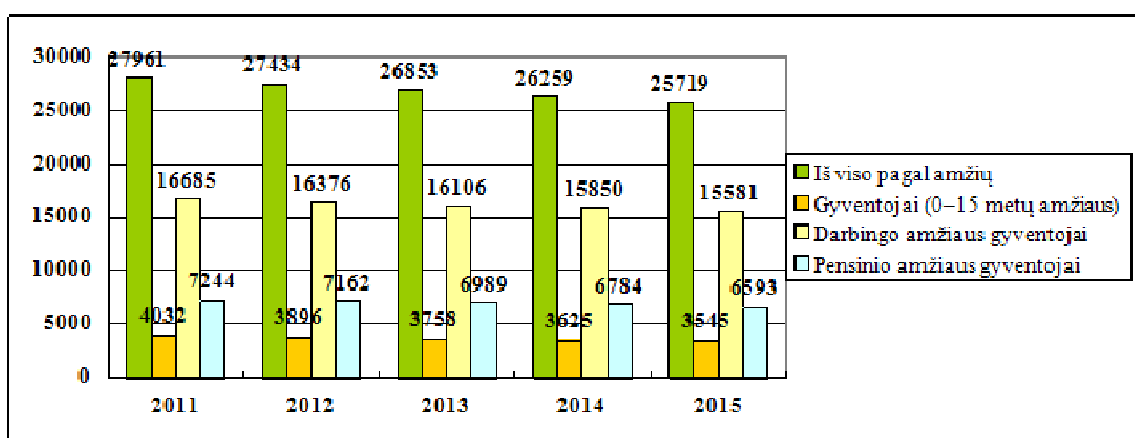
Statistikos departamento duomenimis, gyventojų skaičius Švenčionių mieste bei visoje rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, nagrinėjamu laikotarpiu mažėjo. Analizuojamu 2011–2015 m. periodu Švenčionių mieste gyventojų skaičius sumažėjo 4 proc. Tuo pačiu laikotarpiu šalyje gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc. Švenčionių rajono savivaldybėje - 8 proc. 2011–2015 m. laikotarpiu, lyginant visų analizuojamų teritorijų gyventojų skaičiaus pokyčio rodiklį, Švenčionių mieste gyventojų skaičiaus mažėjimas yra mažiausias.

Metai	Lietuvos Respublika	Vilniaus apskritis	Švenčionių r. sav.	Elektrėnų sav.	Švenčionys
2011	3052588	811515	27961	25 061	4980
2012	3003641	805915	27434	24 700	4945
2013	2971905	806308	26853	24 396	4920
2014	2943472	806106	26259	24 234	4845
2015	2921262	807523	25719	24 164	4781

2 lentelė. Gyventojų skaičius, asm.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys

Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje darbingo amžiaus gyventojai sudarė 60,6 proc. (2011 m. - 59,7 proc.), vaikai (iki 15 metų amžiaus) – 13,9 proc. (2011 m. - 14,4 proc.), pensinio amžiaus žmonės – 25,6 proc. (2011 m. - 25,9 proc.) visų gyventojų. 2011–2015 m. laikotarpyje savivaldybėje mažėjo vaikų iki 15 metų amžiaus ir pensinio amžiaus gyventojų dalis, didėjo darbingo amžiaus gyventojų dalis bendroje gyventojų skaičiaus struktūroje.²

3 pav. Gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes

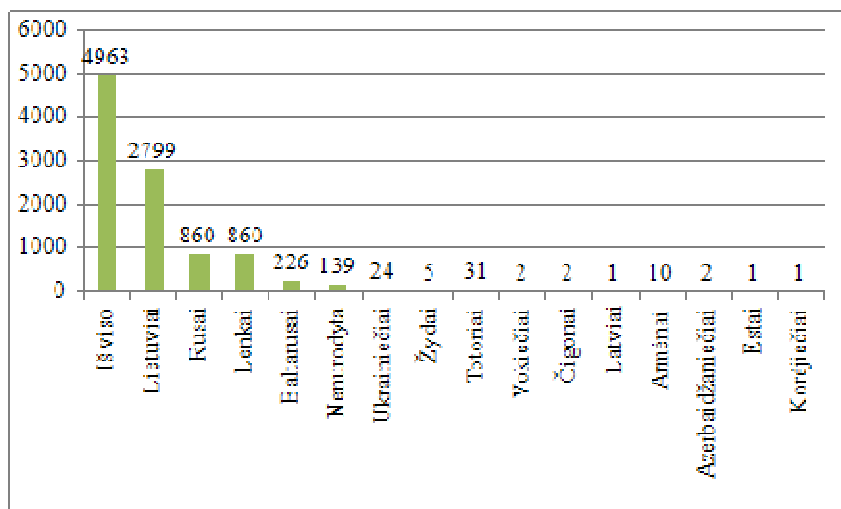
Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, 2011–2015 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje moterys sudarė 52,9 procentus visų gyventojų (2011 m. - 53,2 proc.), iš jų darbingo

² Pateikiami viso rajono duomenys, nes atskirai Švenčionių miesto duomenys nėra išskiriami

amžiaus gyventojų grupėje moterys sudarė 48 proc. (2011 m. - 47,7 proc.), vaikų (iki 15 metų amžiaus) amžiaus grupėje – 13,8 proc. (2011 m. – 14,4 proc.), pensinio amžiaus žmonių grupėje – 25,6 proc. (2011 m. – 25,6 proc.). Iš analizuojamų duomenų matome, kad Švenčionių rajono savivaldybėje visose gyventojų grupėse moterų skaičius mažėjantis.

2011 m. Statistikos departamento duomenimis, Švenčionių rajono savivaldybės gyventojai pagal tautinę sudėtį pasiskirstę sekančiai: lietuviai – 56,4 proc., lenkai - 17,3 proc., rusai – 17,3 proc., baltarusiai - 2,8 proc., kiti – 6,2 proc..³

4 pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal tautybę Švenčionių rajone, asm. (2011 m. duomenys)

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Per trejus metus - 2012 – 2014 m. Švenčionių mieste gimė 127 vaikai, mirusiųjų skaičius buvo 255 asmenys⁴.

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. Statistikos departamento duomenimis, 2012-2014 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje, kaip ir šalyje bei Vilniaus apskrityje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama. Analizuojamu laikotarpiu, didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita savivaldybėje fiksuota 2013 m., mažiausia - 2012 m. Šiuo laikotarpiu vidutinė natūrali gyventojų kaita –326 asmenys, 4,5 karto didesnė nei Elektrėnuose (-71 asmuo), turinčiuose panašų gyventojų skaičių.

Metai	Lietuvos Respublika	Vilniaus apskritis	Švenčionių r. sav.	Elektrėnų sav.
2012	-10 479	-671	-297	-79
2013	-11 626	-1 084	-372	-57
2014	-9 883	-514	-308	-76

3 lentelė. Natūrali gyventojų kaita⁵, asm.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

³ Pateikiami viso rajono duomenys, nes atskirai Švenčionių miesto duomenys nėra išskiriami

⁴ Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis

⁵ Statistikos departamente pateikiami tik viso rajono duomenys, miesto nėra išskiriami

Mažėjant gimstamumui ir ilgėjant vidutinei gyvenimo trukmei tiek šalyje, tiek Švenčionių rajono savivaldybėje stebima gyventojų senėjimo tendencija. Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybės demografinis senatvės koeficientas (pagyvenusių žmonių skaičius, tenkantis 100 vaikų iki 15 metų) - 174 asmenys, Lietuvoje – 126, Vilniaus apskrityje – 106. 2011–2015 m. laikotarpiu demografinės senatvės koeficiento didėjimas išlieka tiek šalyje, tiek Švenčionių rajono ir Elektrėnų savivaldybėse. Rodiklis Švenčionių rajone yra aukščiausias tarp analizuojamų teritorijų.

Metai	Lietuvos Respublika	Vilniaus apskritis	Švenčionių r. sav.	Elektrėnų sav.
2011	120	106	162	119
2012	122	106	163	122
2013	124	105	166	126
2014	126	106	169	128
2015	129	106	174	131

4 lentelė. Demografinės senatvės koeficientas⁶, asm.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Statistikos departamento duomenimis, analizuojant 2011–2014 m. vidaus ir tarptautinę migraciją Švenčionių rajono savivaldybėje, išvykusių skaičius buvo didesnis nei atvykstančių. Situacija pasižymi bendra visam laikotarpiui būdinga mažėjimo tendencija, kasmet išvyksta apie 167 asmenis. Migracijos srautai neigiami visoje šalyje, tačiau pastebimas šio rodiklio gerėjimas. Vilniaus apskrityje ir Elektrėnų savivaldybėje migracijos srautų rodiklis 2014 m. yra teigiamas (Vilniaus apskrityje ir 2013 m.).

Metai	Lietuvos Respublika	Vilniaus apskritis	Švenčionių r. sav.	Elektrėnų sav.
2011	-38178	-5030	-225	-281
2012	-21257	1076	-285	-227
2013	-16807	882	-222	-105
2014	-12327	1931	-232	6

5 lentelė. Migracijos srautai, asm.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Apibendrinimas:

Analizuojant 2011–2015 m. duomenis, Švenčionių mieste pastebimas tendencingas gyventojų skaičiaus mažėjimas (2015 m. gyventojų skaičius 4 proc. mažesnis nei 2011 m.). Gyventojų skaičiaus mieste mažėjimą lėmė prastėjanti vietos ekonominė-socialinė būklė, gyventojų migracija bei sumažėjęs gimusiųjų ir padidėjęs mirusiųjų gyventojų skaičius. Natūrali gyventojų kaita rajono savivaldybėje yra neigiama, atitinkamai demografinis senatvės koeficientas yra didėjantis ir vienas

⁶ Demografinės senatvės koeficientas – pagyvenusių asmenų ir vaikų santykis

didžiausių analizuojamose teritorijose.

Ekonominė aplinka.

Tiesioginės užsienio ir materialinės investicijos. Vienas iš svarbiausių konkurencingumo ekonominių rodiklių yra tiesioginės užsienio investicijos (toliau – TUI). Statistikos departamento duomenis, 2011–2014 m. Vilniaus apskritis pagal TUI dydį, tenkantį vienam gyventojui, ženkliai viršijo šalies vidurkį. Visą analizuojamą 2011–2014 m. laikotarpį Švenčionių rajono savivaldybėje tiesioginės užsienio investicijos tenkančios vienam gyventojui didėjo (2014 m. 11,2 proc. buvo didesnės nei 2013 m.) ir buvo vienos didžiausių Vilniaus apskrityje (2014 m. didesnės tik Vilniaus miesto ir Elektrėnų savivaldybėse), tačiau mažesnės nei šalies vidurkis.

Teritorija	2011	2012	2013	2014
Lietuvos Respublika	3 672	4 072	4 321	4 404
Vilniaus apskritis	8 582	9 649	10 796	11 442
Elektrėnų sav.	646	810	2 243	3 141
Šalčininkų r. sav.	33	10	0	3
Širvintų r. sav.	29	32	39	41
Švenčionių r. sav.	900	1 014	1 916	2 157
Trakų r. sav.	1 252	1 362	1 412	1 244
Ukmergės r. sav.	936	936	1 095	1 120
Vilniaus m. sav.	12 411	13 911	15 460	16 313
Vilniaus r. sav.	1 839	1 867	1 735	1 808

6 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje, Eur

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Materialinės investicijos (toliau – MI), tai investicijos ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti. Statistikos departamento duomenimis, 2014 m. tiek šalyje, tiek Vilniaus apskrityje MI tenkančios vienam gyventojui mažėjo. Švenčionių rajono savivaldybėje 2014 m. MI buvo mažiausios per pastaruosius trejus metus ir sudarė 13,3 proc. mažiau nei 2013 m. MI mažėjimas rajone rodo sąstingį statybos, inžinerijos bei nekilnojamo turto sektoriuje, kas įtakoja nedarbą bei mažėjančias gyventojų pajamas ir išlaidas.

Teritorija	2011	2012	2013	2014
Lietuvos Respublika	1 674	1 776	2 006	1 908
Vilniaus apskritis	2 284	2 675	2 937	2 733
Elektrėnų sav.	4 853	3 417	2 228	1 730
Šalčininkų r. sav.	384	600	606	491
Širvintų r. sav.	740	728	980	814
Švenčionių r. sav.	972	979	1 081	937
Trakų r. sav.	1 236	1 282	1 454	1 627
Ukmergės r. sav.	650	734	962	889
Vilniaus m. sav.	2 647	3 310	3 730	3 385
Vilniaus r. sav.	1 984	1 772	1 623	1 988

7 lentelė. Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, Eur

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Verslas. Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų. Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 315 ūkio subjektų t.y. 8,7 proc. mažiau nei 2014 m. bei 55 proc. mažiau nei Vilniaus apskrities vidurkis be Vilniaus miesto. Šiuo laikotarpiu 1.000-iai Vilniaus apskrities gyventojų teko 47. Lyginant Vilniaus apskrities savivaldybes, daugiausiai veikiančių ūkio subjektų 1.000-iai gyventojų teko ir Vilniaus rajono (23 veikiančys ūkio subjektai) savivaldybės gyventojams, mažiausiai – Švenčionių rajono savivaldybės gyventojams (13 veikiančių ūkio subjektų). Švenčionių rajone verslo ūkio subjektų skaičius tenkantis 1.000-iai gyventojų sudarė 40 proc. šalies ir 30 proc. Vilniaus apskrities rodiklio.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vilniaus apskritis	29 347	30 887	30 055	32 073	34 419	38 033
Elektrėnų sav.	357	368	359	366	383	382
Šalčininkų r. sav.	424	432	416	433	449	453
Širvintų r. sav.	242	262	244	257	272	259
Švenčionių r. sav.	329	362	322	334	345	315
Trakų r. sav.	599	647	606	650	689	654
Ukmergės r. sav.	686	727	657	683	686	669
Vilniaus r. sav.	1 422	1 544	1 570	1 797	1 944	2 175

8 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų skaičius

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Mažas veikiančių įmonių skaičius 2015 m. stebimas ir Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių rajonu ir Elektrėnų savivaldybėse. Įmonių skaičius šiose savivaldybėse yra žemesnis už regiono (be Vilniaus miesto savivaldybės) vidurkį – 579 (atitinkamai 37,0 proc., 64,4 proc., 59,2 proc. ir 49,7 proc.), o įmonių skaičiaus augimas yra lėtesnis negu regione ir Vilniaus rajono savivaldybėje, t. y. skirtumai toliau didėja.⁷

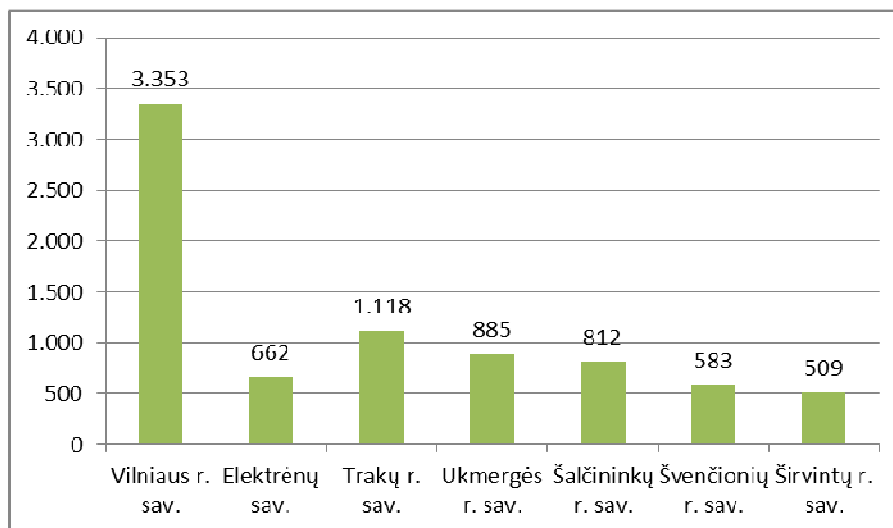
Metai	Vilniaus apskritis	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus r. sav.
2011	25 208	257	314	186	240	467	536	1 268
2012	24 276	246	297	173	203	428	474	1 286
2013	26 209	258	313	181	218	465	500	1 491
2014	27 698	261	323	192	226	494	513	1 594
2015	32 277	291	365	206	236	522	564	1 871

9 lentelė. Veikiančių įmonių skaičius

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

⁷ Vadovaujantis Vilniaus regiono integruotoje teritorijų vystymo programa, patvirtinta 2015 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 1V-685

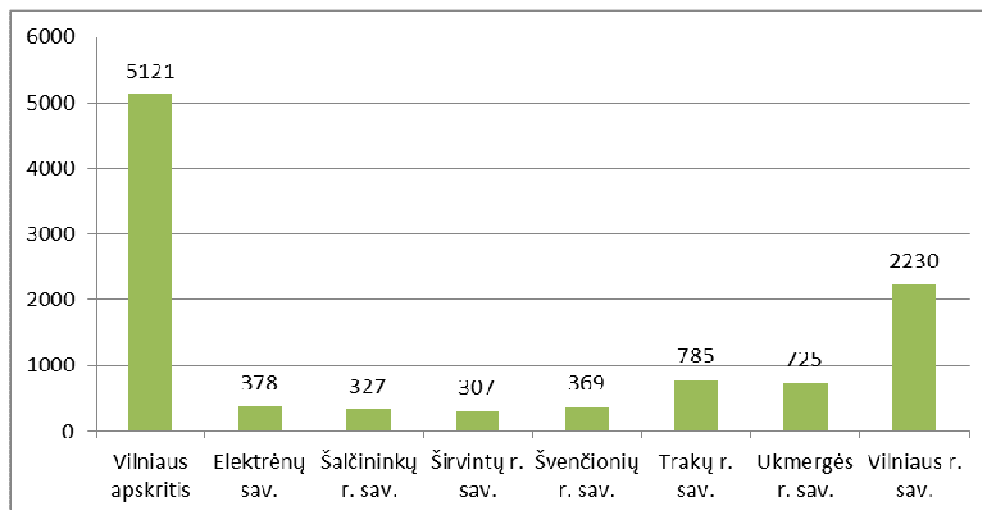
Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje asmenų, kuriems buvo išduoti verslo liudijimai skaičius (583 verslo liudijimai), buvo 2,5 proc. didesnis nei 2014 m., tačiau išliko vienas mažiausių apskrityje – beveik dvigubai mažesnis už apskrities vidurkį (be Vilniaus miesto), 39,2 proc. mažesnis nei Šalčininkų rajono savivaldybėje bei 51,8 proc. mažesnis negu Ukmergės rajono savivaldybėje. 2015 m. 1.000-iui Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų teko 23 verslo liudijimai, 1.000-iui Elektrėnų savivaldybės gyventojų – 27, 1.000-iui Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų – 35 verslo liudijimai.

5 pav. Gyventojų įsigijusių verslo liudijimus skaičius 2015 m., asm.

Šaltinis: www.vmi.lt.

Gyventojų, vykdančių individualią veiklą pagal pažymas skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje yra beveik dvigubai mažesnis už apskrities vidurkį (be Vilniaus miesto sav.) – 731, bet išaugęs tris kartus lyginant su 2014 m. Lyginant su aplinkinėmis savivaldybėmis, jis yra didesnis 18,7 proc. už Širvintų rajono ir 11,3 proc. Šalčininkų rajono savivaldybes, bet beveik du kartus mažesnis už Ukmergės ir Trakų rajono savivaldybes. Švenčionių rajono savivaldybėje gyventojai, vykdančys individualią veiklą pagal pažymas sudaro 1,4 proc. visų savivaldybės gyventojų, atitinkamai Širvintų rajono savivaldybėje jie sudaro 1,9 proc., Ukmergės rajono savivaldybėje – 2 proc. bei Elektrėnų savivaldybėje - 1,6 proc. Mažiausias procentas gyventojų, vykdančių individualią veiklą pagal pažymas yra Šalčininkų rajono savivaldybėje – 1 proc.

6 pav. Gyventojų vykdančių individualią veiklą pagal pažymą skaičius 2015 m., asm.

Šaltinis: www.vmi.lt.

Smulkus ir vidutinis verslas yra vienas svarbiausių ekonomikos augimo veiksnių, turintis esminį poveikį bendrai šalies ūkio raidai, naujų darbo vietų kūrimui ir socialiniam stabilumui. 2015 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 235 mažos ir vidutinės įmonės, tai sudarė 74,6 proc. visų rajone veikusiu ūkio subjektų. Apskirtyje mažos ir vidutinės įmonės sudarė 84,4 proc., visų veikusiu ūkio subjektų. 2015 m. 1.000-iai Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų teko tik 9 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės ir tai buvo mažiausias rodiklis apskrityje, tuo laikotarpiu apskrities vidurkis (be Vilniaus miesto) – 15. 1.000-iai Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų teko 19 veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, 1.000-iai Elektrėnų savivaldybės gyventojų – 12, Šalčininkų rajono savivaldybėje šis rodiklis buvo 11.

Metai	Vilniaus apskritis	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus r. sav.
2011	25 071	252	314	186	239	466	535	1 263
2012	24 141	240	297	173	202	428	473	1 281
2013	26 070	253	313	181	217	464	499	1 484
2014	27 545	256	323	192	225	492	513	1 586
2015	32 122	288	365	206	235	520	564	1 862

10 lentelė. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius

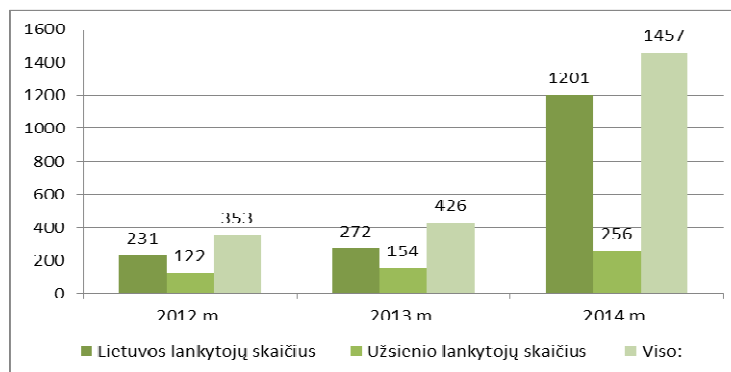
Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, Švenčionių rajono savivaldybėje dominuoja įmonės, turinčios iki 4 darbuotojų, 2015 m. tokių įmonių buvo 73 proc. t.y. 13 proc. daugiau nei 2014 m. Pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, Švenčionių rajone 2015 m. pradžioje iš visų veikusiu ūkio subjektų daugiausia ūkio subjektų užsiėmė didmenine ir mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu kita aptarnavimo veikla ir apdirbamąja gamyba, mažiausia – vandens tiekimu, nuotekų valymu, atliekų tvarkymu ir regeneravimu, kasyba ir karjerų eksploatavimu ir elektros, dujų, garo tiekimu ir oro kondicionavimu. Kadangi daugiausia veikia mažų prekybos įmonių, jų veikimo laikas priklauso nuo rajone esančios ekonominės situacijos, t.y. vartotojų perkamosios galios.

Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 6 d. sprendimu Nr. T-122 yra įsteigtas Švenčionių rajono verslo plėtros fondas (toliau – Fondas), skirtas teikti finansinę paramą verslo subjektams, atitinkantiems LR Smulkaus ir vidutinio verslo įstatymo nuostatas, asocijuotoms verslo struktūroms ir kitoms verslą skatinančioms įstaigoms, organizacijoms, kurie yra įregistruoti ir savo veiklą vykdo Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje. Fondo lėšos gali būti naudojamos naujų darbo vietų kūrimui, įmonės steigimo išlaidoms padengti, naujai įsteigtų įmonių pradinėms steigimosi išlaidoms iš dalies padengti, kredito iš banko palūkanų dengimui, verslininkams mokytį ir konsultuoti, verslo liudijimo įsigijimo išlaidoms kompensuoti, dalinai finansuoti naujų, pažangiausių technologijų įdiegimą, verslui skirtos spaudos, kitų su verslu susijusių leidinių prenumeratai ar įsigijimui, informacinių leidinių, kitų priemonių, reprezentuojančių Švenčionių rajoną respublikoje ir užsienyje smulkaus verslo, turizmo, ekonominės plėtros klausimais parengimo ir leidybos išlaidų padengimui ir kt. Švenčionių rajono savivaldybėje Fondo administravimui Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 6 d. sprendimu Nr. T-122 sudaryta Verslo plėtros komisija, kuri sprendžia dėl verslo subjekto paramos gavimo fakto, formos ir dydžio.

Turizmas. Švenčionių rajonas yra patrauklioje turizmui vietoje, nes jame yra Aukštaitijos nacionalinis parkas, 3 regioniniai parkai (Asvejos, Labanoro ir Sirvėtos). Taip pat, turistus traukia pakankamai daug kultūros paveldo objektų (dvarai, piliakalniai ir pilkapiai, sakraliniai pastatai, kiti architektūriniai paveldo objektai, istoriniai-memorialiniai paveldo objektai, urbanistinis paveldas arba etnografiniai paminklai), lyginant su aplinkiniais rajonais. Švenčionyse veikia Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras (toliau – ŠVTIC). Pagrindinis šio centro tikslas – Švenčionių miesto ir rajono, kaip patrauklios turizmo vietovės įvaizdžio formavimas, turizmo informacijos paslaugų teikimas. ŠVTIC teikia informaciją apie Švenčionių miesto ir rajono lankytinas vietas, apgyvendinimo ir maitinimo įmones, kaimo turizmo sodybas, laisvalaikio praleidimo vietas, renginius, turistinio inventoriaus nuomą, sudarinėja maršrutus, organizuoja ekskursijas ir turistinius žygius po Švenčionių kraštą. ŠVTIC leidžia leidinius, kurie suteikia galimybę kokybiškai dalyvauti tarptautinėse turizmo parodose reprezentuojant kraštą.

2014 m. Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centre apsilankė 1457 turistai, t.y. keturis kartus daugiau lyginant su 2011 m. Nors turistų skaičius sparčiai išaugo, pažymėtina, kad jis nėra didelis. Remiantis pateikta Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro informacija, vyrauja turizmo sektoriaus sezoniškumas (II ir III ketvirčiais apsilanko daugiau lankytojų nei I ir IV ketvirčiais).

7 pav. Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro lankytojų skaičius, asm.

Šaltinis: Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro duomenimis

ŠVTIC šiuo metu teikia informaciją ir konsultacijas verslo pradžios, plėtros ir kitais klausimais. Kadangi tai yra papildoma centro veikla, kuria jis užsiima turėdamas laiko nuo pagrindinės veiklos, ši sritis nėra išvystyta.

Apgyvendinimo paslaugos yra vienas iš svarbiausių turizmo paslaugų komplekso elementų vartotojui, kadangi apgyvendinimo paslaugų pasiūla ir kokybė gali nulemti turisto kelionės trukmę, kitų, susijusių paslaugų ir pramogų pasirinkimą, kelionės maršrutą ir apsisprendimą dar kartą sugrįžti į tą pačią vietovę. 2015 m. pr. Švenčionių mieste veikė viena įstaiga teikianti apgyvendinimo paslaugas – poilsio namai „Šviesa“, kuri vienu metu gali apgyvendinti dvidešimt keturis asmenis.⁸

Maitinimo paslaugos, kaip ir apgyvendinimas, yra svarbi turizmo paslaugų sudėtinė dalis. Išplėtotas maitinimo įstaigų tinklas, europietiškus standartus atitinkanti paslaugų kokybė ir geras maistas, sudaro teigiamą vietovės turistinį įvaizdį ir skatina pajamų iš turizmo augimą. 2015 m. Švenčionių mieste veikė 4 maitinimo įstaigos: kavinės „Ekstera“ ir „Arka“, Kavinė-bistro „Tritaškis“ bei Alaus baras.⁹

Apibendrinimas:

Visą analizuojamą laikotarpį Švenčionių rajono savivaldybėje tiesioginės užsienio investicijos tenkančios vienam gyventojui didėjo ir buvo vienos didžiausių Vilniaus apskrityje (išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę). 2014 m. Savivaldybėje pastebimas MI mažėjimas, tai rodo savininkų mažėjančias galimybes plėstis ir atsinaujinti.

Švenčionių rajone verslo ūkio subjektų skaičius tenkantis 1.000-iai gyventojų yra mažiausias tarp Vilniaus apskrities savivaldybių. Asmenų, kuriems išduoti verslo liudijimai bei individualios veiklos pažymėjimai skaičius yra dvigubai mažesnis už apskrities vidurkį (be Vilniaus miesto savivaldybės) bei vieni iš mažiausių apskrityje.

2015 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 235 mažos ir vidutinės įmonės, tai sudarė 74,6 proc. visų rajone veikusiu ūkio subjektų. Tai pačiai metais 1.000-iai Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų teko tik 9 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės ir tai buvo mažiausias rodiklis apskrityje.

Nors turistų, apsilankančių ŠVTIC skaičius sparčiai didėja, jis yra pakankamai mažas. Norint pritraukti daugiau svečių, reikia vystyti naujus turistų traukos objektus, pvz., vystyti lauko pramogų paslaugas ir kt. Nagrinėjant turizmo paslaugų sektorių pastebimas mažas nakvynės ir maitinimo paslaugas teikiančių įstaigų skaičius.

Socialinė aplinka

Užimtumas ir darbo rinka. Statistikos departamento duomenimis, 2014 m. Švenčionių rajono savivaldybėje¹⁰ buvo 9,2 tūkst. užimtų gyventojų t.y. 10,6 proc. mažiau nei 2013 m. nors 2010–2014 m. užimtųjų skaičius augo tiek šalyje (2 proc.), tiek Vilniaus apskrityje (5,7 proc.).¹¹

⁸ Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis

⁹ Vadovaujantis informacija, pateikta tinklapyje www.svencionys.lt

¹⁰ Pateikiami viso rajono duomenys, nes atskirai Švenčionių miesto duomenys nėra pateikiami

¹¹ Informacija išskiriant Švenčionių miesto gyventojų užimtumą, Statistikos departamente nepateikiama.

Teritorija	2010	2011	2012	2013	2014
Lietuvos Respublika	1 247,7	1 253,6	1 275,7	1 292,8	1 319,0
Vilniaus apskritis	366,9	374,1	380,4	385,2	389,2
Elektrėnų sav.	11,5	11,2	10,4	10,2	11,6
Šalčininkų r. sav.	11,4	9,3	11,3	11,7	11,8
Širvintų r. sav.	5,4	6	5,6	5,1	6,5
Švenčionių r. sav.	10,3	9,7	10,1	10,3	9,2
Trakų r. sav.	13,9	15,5	13,1	12,9	13,8
Ukmergės r. sav.	11,7	11,7	14,2	16,3	15,9
Vilniaus m. sav.	266,3	269,4	275,5	276,7	275,6
Vilniaus r. sav.	36,3	41,3	40,2	42	44,9

11 lentelė. Užimtieji, tūkst.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys.

2014 m. 1.000-iui Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų teko 357,7 užimtieji, tai buvo žemiausias rodiklis visoje apskrityje. 2013 m. šis rodiklis buvo žemiausias Širvintų rajono savivaldybėje – 1000-iui rajono gyventojų teko 304,4 užimtieji. Tais pačiais metais Švenčionių rajono savivaldybėje jis siekė 387,9 ir buvo 8,4 proc. didesnis už 2014 m. 2014 m. 1.000-iui Vilniaus apskrities gyventojų teko 481,9 užimtieji, t.y. 1 proc. didesnis už 2013 m.. Daugiausiai užimtųjų apskrityje (išskyrus Vilniaus miestą) teko 1.000-iui Elektrėnų savivaldybės (480,0) ir Vilniaus rajono (469,6) gyventojų. Šie skaičiai rodo, kad nedarbo problema yra aktuali rajone.

2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje bedarbių dalis, skaičiuojant nuo darbingo amžiaus gyventojų, buvo artimas šalies vidurkiui ir apie 25 proc. aukštesnis už regiono vidurkį¹², tačiau rajone tik bedarbių moterų procentas nuo darbingo amžiaus moterų yra mažesnis už Lietuvos vidurkį. Dominuoja vyrų bedarbystė¹³.

Metai	Vyrų nedarbas, proc.	Moterų nedarbas, proc.
2012 m.	13.2	5.4
2013 m.	11.0	6.8
2014 m.	9.7	6.1
2015 m.	8.7	5.1

12 lentelė. Vyrų ir moterų nedarbas Švenčionių rajono savivaldybėje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys.

Teritorija	Registruoti bedarbiai, tūkst.					Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, proc.				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Vilniaus apskritis	62,2	52,9	47,9	40,5	37,4	11,9	10,3	9,3	7,9	7,3
Elektrėnų sav.	1,6	1,4	1,4	0,9	0,8	9,8	9,4	9,1	5,8	5
Šalčininkų r. sav.	3,5	3,1	2,8	2,4	2,3	16	14,4	13,4	11,5	11,1

¹² Vadovaujantis Vilniaus regiono integruotoje teritorijų vystymo programa, patvirtinta 2015 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 1V-685

¹³ Pateikiami viso rajono duomenys, nes atskirai Švenčionių miesto duomenys nėra pateikiami

Širvintų r. sav.	1,2	1,2	1,1	0,9	0,8	11,3	11,1	10,6	8,4	8,2
Švenčionių r. sav.	2,3	1,9	1,8	1,6	1,4	13,5	11,4	11,4	9,8	9,1
Trakų r. sav.	2,2	1,9	1,6	1,3	1,1	10,3	8,8	7,4	6	4,9
Ukmergės r. sav.	3,4	3,2	3,3	2,9	2,7	14,5	14,2	14,5	13,3	12,4
Vilniaus m. sav.	37,6	31,3	28,1	23,8	22,2	10,8	9,1	8,1	6,9	6,4
Vilniaus r. sav.	10,4	8,9	7,8	6,7	6,1	16,9	14,6	12,8	11	9,9

13 lentelė. Registruoti bedarbiai, tūkst. ir registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys.

2015 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis) Švenčionių mieste siekė 6,9 proc.¹⁴, rajono savivaldybėje - 9,1 proc., Vilniaus apskrityje – 7,3 proc., Lietuvoje – 8,7 proc. 2015 m. lyginant su 2012 m. nedarbo lygis Švenčionių mieste sumažėjo 2,4 proc. Rodiklis mažėjo ir visoje šalyje bei Vilniaus apskrityje ir visose apskrities savivaldybėse. Tarp apskrities savivaldybių 2015 m. didžiausias nedarbo lygis fiksuotas Ukmergės rajono savivaldybėje (12,4 proc.), mažiausias Vilniaus miesto (6,4 proc.) ir Trakų rajono (4,9 proc.) savivaldybėse. Nedarbo tendencijos yra teigiamos, tačiau analizuojant situaciją, pažymėtina, kad gyventojų skaičius 2012-2015 m. sumažėjo 2,7 proc., kas taip pat įtakojo nedarbo rodiklio pokyčius.

Lietuvos darbo biržos Švenčionių rajono skyriaus duomenimis, rajone 2014 m. gruodžio 1 d. bedarbių iki 25 m. procentas nuo viso jaunimo sudarė 3 proc. (2013 m. – 5,0 proc., 2012 m. – 7,0 proc.). Šiuo laikotarpiu užregistruoti 89 ilgalaikiai bedarbiai iki 25 m. amžiaus (2013 m. – 156, 2014 m. – 226).

Remiantis Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa, darbo vietų jaunimui (iki 30 m.) kūrimo galimybes mieste yra vertinamos labiau blogai nei gerai ir labai blogai 70,9 proc. apklausos dalyvių, todėl rasti darbą jaunimui savivaldybės teritorijoje sudėtinga¹⁵. Jaunimui ypatingai trūksta sezoninio darbo. Prie jaunimo nedarbo problemos prisideda ir tai, kad jauniems žmonėms nepakanka žinių ir patirties bei siūlomas darbo užmokestis dažnai būna pakankamai mažas, tam, kad jaunimas galėtų savarankiškai gyventi.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pr. vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalyje siekė 686,4 Eur, Vilniaus apskrityje - 766,4 Eur, Švenčionių rajono savivaldybėje - 550,1 Eur ir buvo 19,9 proc. mažesnis už šalies vidurkį bei 28,2 proc. už apskrities vidurkį. Taigi, galima teigti, jog Švenčionių rajono savivaldybės gyventojai vidutiniškai gauna mažesnius atlyginimus nei šalies ar apskrities vidurkis ir tai galimai prisideda prie soc. atskirties didėjimo bei migracijos į kitus miestus ar užsienį.

Socialinės paslaugos. Socialinių paslaugų poreikis Švenčionių rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, didėja. Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, vaikai likę be tėvų globos, kiti asmenys, turintys socialinių problemų. Gyventojų senėjimo procesas yra neigiamas reiškiny, turintis ryškų socialinį, ekonominį poveikį. Senstant visuomenei didėja sveikatos priežiūros, globos ir rūpybos įstaigų poreikis, o kartu ir išlaidos šioms paslaugoms teikti.

¹⁴ Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis

¹⁵ Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa atlikta 2016 m. sausio 4 -17 dienomis. Apklausos ataskaita informacija pateikiama VPS prieduose.

Teritoriniai ypatumai, neigiama natūrali gyventojų kaita ir emigracija įtakoja gyventojų socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugų poreikį. Nemažą paslaugų gavėjų skaičių sudaro vieniši, senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys, kurie negali gauti pagalbos iš natūralių šaltinių (šeimos, artimųjų, kaimynų), nes jų artimieji mirę arba išvykę, paslaugos gavėjo gyvenamojoje teritorijoje dideliu atstumu aplinkui nėra gyventojų.

Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairių socialinių poreikių asmenims. Socialinių paslaugų vartotojų daugėja, todėl rajone būtina išlaikyti esamą socialinių darbuotojų skaičių arba jį didinti. Gerinant socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, būtina skatinti socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, visuomeninių organizacijų veiklą bei bendradarbiavimą tarp socialines paslaugas teikiančių įstaigų.

Švenčionių r. sav. socialinių paslaugų plane¹⁶, analizuojančiame socialinių paslaugų situaciją teigiama, jog socialinių paslaugų vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms poreikis yra pats didžiausias. Senatvė, negalia, sveikatos sutrikimai, susiję su daugeliu pokyčių žmogaus gyvenime, todėl vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms būtina ilgalaikė įvairaus pobūdžio pagalba. Aktualiausios yra bendravimo, pagalbos buityje, aprūpinimo maistu, vaistais, techninės pagalbos priemonėmis, sveikatos priežiūros organizavimo paslaugos, būsto pritaikymo, užimtumo ir laisvalaikio organizavimo, specialaus transporto, socialinės globos paslaugos.

Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis, 2014 metais iš viso suteiktos 344 bendrosios socialinės paslaugos 129 asmenims ir 85 specialiosios socialinės paslaugos 3 asmenims. Švenčionių mieste asmenų, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2014 m. išaugo 71 proc. lyginant su 2012 m.

Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų skaičius, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis		
	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Ilgalaikė socialinė globa	33	35	37
Trumpalaikė socialinė globa	-	1	1
Dienos socialinė globa institucijoje	-	-	-
Dienos socialinė globa asmens namuose	2	4	8
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-
Pagalba į namus	7	17	28
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	3	3	3
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	-	-	-
Laikinas apnakvyndinimas	-	-	-
Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-

14 lentelė. Nustatytas vienišų, socialinės rūpybos ar globos reikalaujančių asmenų skaičius Švenčionių mieste 2012-2014 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracija

¹⁶ Švenčionių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas

Socialinių paslaugų poreikis aktualiausias neįgaliesiems bei asmenims pasiekusiems senatvės pensijos amžių. 2014 m. pabaigoje, Švenčionių rajone¹⁷ gyveno 3142 žmonės su negalia, t. y. 12 proc. visų rajono gyventojų, iš jų: apie 3059 suaugusių asmenų su negalia (11,6 proc. visų rajono gyventojų) ir 83 neįgalūs vaikai (0,3 proc. visų rajono gyventojų). Iš bendro suaugusių neįgaliųjų skaičiaus – 1257 darbingo amžiaus neįgalieji (8 proc. nuo bendro darbingo amžiaus gyventojų) ir 1802 pensinio amžiaus neįgalieji (26,6 proc. nuo bendro pensinio amžiaus gyventojų skaičiaus), iš jų, asmenų, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis yra 870, vidutinių specialiųjų poreikių lygis – 876 ir nedidelių specialiųjų poreikių lygis - 56. Specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatytas 512 asmenų, iš jų, 5 vaikams iki 18 metų, 56 darbingo amžiaus asmenims ir 451 asmeniui, pasiekusiam senatvės pensijos amžių.¹⁸

Statistikos departamento duomenimis, 2011–2014 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje darbingo amžiaus asmenų, pripažintų pirmą kartą neįgaliaisiais, skaičius mažėjo 18,8 proc., sudaro 3,38 proc. apskrities rodiklio. Neįgaliųjų darbingo amžiaus asmenų skaičiaus mažėjimas pastebimas visoje apskrityje. Šis pokytis susijęs ir su bendru apskrities gyventojų skaičiaus mažėjimu.

Metai	Vilniaus apskr.	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus r. sav.
2011	3704	121	257	94	138	201	180	438
2012	3633	144	235	104	130	179	225	449
2013	3364	140	209	96	122	189	175	469
2014	3309	122	213	81	112	179	142	435

15 lentelė. Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys.

Neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims socialines paslaugas Švenčionių mieste teikia 3 įstaigos. Švenčionių rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2014 m. šių įstaigų paslaugų gavėjų skaičius buvo 6,8 proc. didesnis nei 2012 m.

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas, teisinė forma	Teikiamos paslaugos	Tikslinė grupė	Pavaldumas (SADM, Savivaldybė, NVO)	Paslaugų gavėjų skaičius	
					2012 m.	2014 m.
1.	Švenčionių socialinių paslaugų centro dienos centras „Verdenė“	Bendrosios ir socialinės priežiūros paslaugos	Neįgalūs, senyvo amžiaus	Savivaldybės	80	76
2.	Švenčionių socialinių paslaugų centras	Ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugos	Suaugę ir senyvo amžiaus žmonės	Savivaldybės	33	38
3.	Švenčionių socialinių paslaugų centras	Dienos socialinės	Senyvo	Savivaldybės	2	8

¹⁷ Pateikiami viso rajono duomenys, atskirai Švenčionių miesto duomenys nėra pateikiami

¹⁸ Vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės socialinės apsaugos skyriaus duomenimis.

	paslaugų centras	globos asmens namuose	amžiaus			
4.	Švenčionių socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus	Suaugę ir senyvo amžiaus	Savivaldybės	7	28
5.	Švenčionių socialinių paslaugų centras	Socialinių įgūdžių ugdymas institucijoje	Suaugę neįgalūs	Savivaldybės	3	3
6.	Švenčionių socialinių paslaugų centro Vaikų dienos centras „Šaltinėlis“	Bendrosios ir soc. priežiūros paslaugos	Vaikai	Savivaldybės	100	108

16 lentelė. Socialinių paslaugų gavėjų skaičius paslaugas teikiančiuose centruose

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

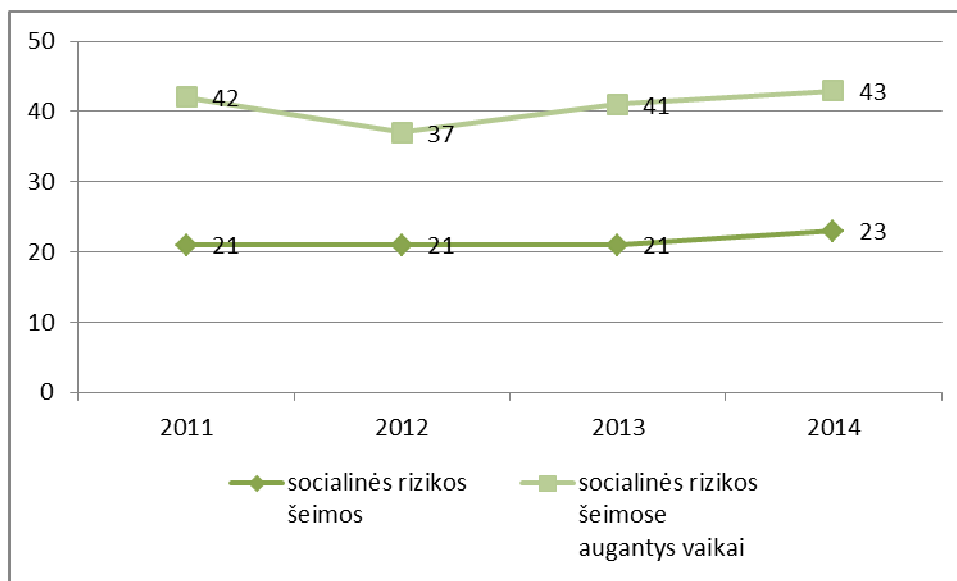
Bendrą Švenčionių miesto socialinių paslaugų situaciją atspindi ir Švenčionių miesto gyventojų apklausos duomenys¹⁹. Švenčionių mieste socialinės atskirties ir skurdo situacija, daugumos respondentų buvo vertinama labiau bloga negu gera ir labai bloga – 43,4 proc. bei didelės dalies apklausos dalyvių pažymėta kaip patenkinama – 37,4 proc. Klausimai apie reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimas asmeniui ir konsultavimas sprendžiant problemines situacijas šeimoje buvo vertinami kaip trūkumai (pažymėta kaip labiau trūksta negu pakanka ir labai trūksta) – taip pažymėjo atitinkamai – 55,5 proc. ir 51,1 proc. respondentų.

Socialinės rizikos asmenys (šeimos). Socialinės rizikos šeimos, tai šeimos, kuriose vyrauja krizė, kurios patiria ar yra pavojus patirti socialinę atskirtį, šių šeimų suaugusieji nariai stokoja arba neturi socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti vaikus, stokoja arba neturi motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje, neužtikrina vaikų visapusiško fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi. Dažniausia tokių asmenų pragyvenimo šaltinis yra piniginės pašalpos.²⁰

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, 2014 metų pabaigoje savivaldybėje socialinės rizikos šeimų įskaitoje buvo įrašytos 128 šeimos, kuriose auga 279 vaikai, iš jų Švenčionyse atitinkamai buvo 23 šeimos ir 43 vaikai. Lyginant 2011-2014 m. laikotarpio duomenis, Švenčionių mieste padaugėjo 1 socialinės rizikos šeima, kurioje augo 2 vaikai.

¹⁹ Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa atlikta 2016 m. sausio 4 -17 dienomis. Apklausos ataskaita informacija pateikiama VPS prieduose.

²⁰ Švenčionių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas

8 pav. Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų pokytis 2011–2014 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius

Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, pagrindinės priežastys, dėl kurių šeimos įrašytos į įskaitą yra girtavimas ir vaikų nepriežiūra. 2014 m. Švenčionių rajono savivaldybėje į įskaitą įrašyta - dėl girtavimo ir psichotropinių medžiagų vartojimo - 56 šeimos (2013 m. – 56), dėl socialinių įgūdžių stokos - 57 šeimos (2013 m. – 55), dėl psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos prieš vaikus – 1 šeima (2013 m. – 0), dėl valstybės skiriamos paramos naudojimo ne vaiko interesams - 5 šeimos (2013 m. – 5), dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa - 7 šeimos (2013 m. – 9), dėl to, kad teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa – 0 šeimų (2013 m. – 1), dėl kitų priežasčių – 1 šeima (2013 m. – 0).

Siekiant palaikyti ir/ar atstatyti socialinės rizikos šeimų savarankiškumą atliekant įvairias visuomeniniame ir asmeniniame (šeimos) gyvenime reikalingas funkcijas, būtina skirti didesnę dėmesį šeimų socialinių įgūdžių ugdymui tiesiogiai dirbant su šeima jos gyvenamojoje vietoje, neapsiriboti tik bendrųjų socialinių paslaugų teikimu (informavimu, konsultavimu, apipirkimu parduotuvėse), būtinas teikiamos pagalbos kompleksiskumas, skiriant šeimai įvairesnes paslaugų teikimo formas, derinti socialinių įgūdžių ugdymo paslaugas su socialinėmis paslaugomis dienos centruose, šeimos gyvenamojoje vietoje teikiamomis kitomis bendruomeninėmis paslaugomis. Didesnis dėmesys turi būti skiriamas alkoholio ir kitų narkotinių medžiagų vartojimo, nusikalstamo elgesio prevencijai.

2014 m. Švenčionyse su socialinės rizikos šeimomis dirbo 2 darbuotojai, t.y. vienam darbuotojui teko 11,5 šeimos. Lyginant visos savivaldybės duomenis socialinės rizikos šeimų skaičius tenkantis vienam darbuotojui pasiskirstęs pagal seniūnijas nevienodai - Kaltanėnų seniūnijos 0,5 etato darbo krūviu dirbančiam socialiniam darbuotojui tenka 1 socialinės rizikos šeima, Sarių – 3 šeimos, tačiau kitų seniūnijų 0,5 krūviui tenka 7-12 šeimų. Vadinas, darbo krūvis Švenčionių miesto soc. darbuotojams yra žymiai didesnis ir pakankamai dėmesio soc. rizikos šeimoms skirti nėra galimybės.

Lyginant 2012 – 2014 metų Švenčionių rajono savivaldybės statistinius duomenis, vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) per pastaruosius tris metus, skaičius, išlieka mažai pakitęs. Vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimose, skaičius, sudaro 54 proc. nuo bendro vaikų,

kuriems nustatyta globa, (rūpyba), skaičiaus.

Švenčionių rajone socialinės rizikos asmenims bendrąsias ir socialinės priežiūros paslaugas teikė Švenčionių socialinių paslaugų centro Paslaugų asmenims, paleistiems iš laisvės atėmimo vietų tarnyba, taip pat visuomeninė organizacija „Tėvai prieš narkotikus“ Švenčionių rajono padalinys ir Vilniaus arkivyskupijos Caritas Švenčionių dekanatas. Remiantis Švenčionių socialinių paslaugų centro 2013-2014 m. laikotarpio duomenimis, per 2014 m. suteikta 23,5 proc. paslaugų mažiau nei 2013 m., atitinkamai paslaugų gavėjų skaičius buvo 15,4 proc. mažesnis.

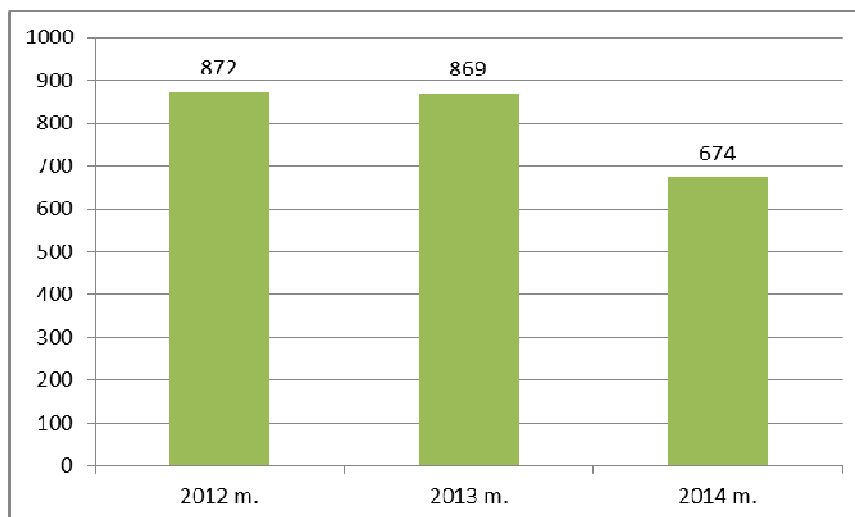
Nr.	Paslaugos pavadinimas	Suteiktų paslaugų skaičius (per metus)		Asmenų gavusių paslaugą, skaičius	
		2013	2014	2013	2014
1.	Informavimas, iš jų:	54	67	52	61
1.1.	Asmenų paleistų iš laisvės atėmimo vietų	26	45	24	39
1.2.	Priklausomybės ligomis sergančių asmenų ir jų šeimos narių	28	22	28	22
2.	Konsultavimas, iš jų:	335	261	80	56
2.1.	Asmenų paleistų iš laisvės atėmimo vietų	111	159	24	39
2.2.	Priklausomybės ligomis sergančių asmenų ir jų šeimos narių	224	102	56	17
3.	Tarpininkavimas ir atstovavimas	13	12	13	8
4.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	152	85	4	3
5.	Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais ir avalyne	5	2	5	2
6.	Sociokultūrinės	2	2	2	2
Viso:		561	429	156	132

17 lentelė. Socialinės rizikos asmenims suteiktos paslaugos 2013-2014 m.

Šaltinis: Švenčionių socialinių paslaugų centras

Bedarbystė įtakoja augantį socialinių paslaugų ir socialinių išmokų poreikį. Pašalpų gavėjų skaičius mieste 2012 m. buvo 709 asmenys, 2013 – 661 asmenys, o 2014 - 456 asmenys. Remiantis duomenimis, pašalpų gavėjų skaičius sumažėjo 35 proc. Vienas iš mažėjimą lėmusių faktorių buvo bendras gyventojų skaičiaus mažėjimas bei tai, kad gaunančius pašalpas asmenis pradėjo prižiūrėti vietos bendruomenės nariai (pvz. seniūnas).

Asmenų skaičius 2014 m., kurie gauna paramą maisto produktais iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo 2012–2014 m. sumažėjo 22 proc. lyginant su 2012 m.

9 pav. Asmenų skaičius, kurie gauna paramą maisto produktais iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo 2012–2014 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

Švietimas. Švenčionyse bendrojo ugdymo programas įgyvendina Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija, Švenčionių vidurinė mokykla ir Švenčionių pradinė mokykla.²¹ Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės pateiktais duomenimis, mokinių skaičius 2012–2013 mokslo metais sumažėjo 10,3 proc. lyginant su 2010-2011 m.

	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Vilniaus apskritis	101 343	98 080	95 471
Elektrėnų sav.	3 343	3 171	2 801
Šalčininkų r. sav.	4 745	4 535	4 374
Širvintų r. sav.	2 308	2 109	2 039
Švenčionių r. sav.	3 627	3 489	3 253
Ukmergės r. sav.	5 226	4 826	4 546

18 lentelė. Mokinių skaičius, asm.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis, 2012-2015 m. mokinių skaičius Švenčionyse sumažėjo 9,2 proc., rajone - 15,4 proc. (nuo 3 627 iki 3 067). Tuo pačiu laikotarpiu bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius mažėjo ir šalyje (14,0 proc.), Vilniaus apskrityje (7,7 proc.) bei visose apskrities savivaldybėse. Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus mažėjimas sietinas su bendru gyventojų skaičiaus mažėjimu, neigiamais migracijos ir natūralios gyventojų kaitos rodikliais. Sumažėjęs mokinių skaičius lemia mažėjantį klasių komplektų užpildymą ir mokytojų skaičių.

Švenčionių miesto mokyklose 2012-2014 m. nemokamą maitinimą gavo 1437 vaikų. Nemokamam maitinimui per 2012-2014 m. buvo skirta 264 900,00 Eur.

²¹ Švenčionių rajono savivaldybės administracijos duomenimis

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos duomenimis, 2014 m. Švenčionių mieste ikimokyklinio ugdymo programos vykdė 2 lopšeliai-darželiai: Švenčionių lopšelis-darželis „Gandriukas“ ir „Liepaitė“. Vaikų lankančių darželius skaičius mažėjo taip pat. Lyginant 2012-2014 m. laikotarpį, sumažėjimas siekia 1,8 proc.

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos duomenimis, mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius tenkina rajono bendrojo ugdymo mokyklose veikiančios neformaliojo ugdymo grupės. Švenčionių mieste veikia viena iš jų Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokykla, o taip pat Švenčionių Papildomo ugdymo centras ir jo padalinys Sporto mokykla bei Švenčionių rajono Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras.

Švietimo pagalbą Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams, bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir švietimo įstaigoms, jų vadovams, pavaduotojams ugdymui, mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams teikia bei asmens karjerai būtinų kompetencijų ugdymu ir mokymosi visą gyvenimą, pažinimo, lavinimosi poreikių tenkinimu rajone užsiima Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba.

Kultūra. 2014 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 3 kultūros centrai: Švenčionių miesto (filialai: Adutiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Vidutinės), Švenčionėlių miesto (filialai: Kaltanėnų, Sarių, Pašaminės) ir Pabradės miesto (filialai: Magūnų, Pavoverės). 2013 m. rajono kultūros centruose veikė 81 mėgėjų meno kolektyvas, kurių veikloje dalyvavo 971 dalyvis. Mėgėjų meno kolektyvų skaičius Švenčionių rajone 2010–2013 m. laikotarpiu sumažėjo 6,9 proc., jų dalyvių skaičius – išaugo 3,7 proc. Mėgėjų meno kolektyvų ir jų dalyvių skaičius mažėjo šalyje (atitinkamai 12,6 ir 9,3 proc.), augo Vilniaus apskrityje (atitinkamai 4,0 ir 9,3 proc.). Apskrityje daugiausiai mėgėjų meno kolektyvų 2013 m. veikė Ukmergės rajone (161), daugiausiai dalyvių turėjo Vilniaus miesto mėgėjų meno kolektyvai (5.233).

Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra svarbus informacijos, kultūros ir švietimo centras. Viešoji biblioteka savivaldybės teritorijoje turi 2 miesto ir 17 kaimo filialų. Švenčionių rajono bibliotekų paslaugomis 2013 m. naudojosi 10 tūkst. skaitytojų (arba 1 tūkst. mažiau negu 2010 m.). 2013 m. bibliotekininkai aptarnavo 37,7 proc. rajono gyventojų.

Švenčionių kraštotyros muziejus įkurtas 1945 m. 1992 m. buvo pakeistas muziejaus pavadinimas į Nalšios muziejų. Muziejus 2000 m. persikėlė į naujai pastatytą pastatą, kuriame įrengtos 3 ekspozicijų salės ir parodų salė. Nalšios muziejuje sukaupta daugiau kaip 52 000 archeologijos, gamtos, istorijos ir etnografijos eksponatų. 2010–2013 m. muziejus vidutiniškai sulaukė 3–4 tūkst. lankytojų.

Savanorystė. Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras bendradarbiaudamas su Jaunimo reikalų departamentu ir Lietuvos darbo birža 2014 m. kovo 1 d. – 2015 m. spalio 30 d. laikotarpiu, dalyvavo projekte – „Jaunimo savanoriška tarnyba“. Per šį laikotarpį savanorytės veiklą Švenčionių rajone atliko 17 savanorių. Jie savanoriavo Sirvėtos regioniniame parke, Švenčionių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Rytų Lietuvos krašto jaunimo centre Arka. ŠVTIC duomenimis, Švenčionių miesto gyventojus domina savanoriška veikla, gyventojai linkę aktyviai dalyvauti, tačiau vykdytos nuomonės apklausos duomenimis informacijos dauguma respondentų turi mažai informacijos apie šią veiklą²².

²² Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa atlikta 2016 m. sausio 4 -17 dienomis. Apklausos ataskaita

Pastebimas aktyvaus sociokultūrinio gyvenimo trūkumas, kuriam įvairių šalių mokslininkai skiria daug dėmesio. Jie mano, kad žmonių socialinis ir kultūrinis dalyvavimas visuomeniniame gyvenime, ryšių mezgimas prisideda prie gyvenimo kokybės, gyvenimo gerumo vertinimo²³. Savanorystė, savo pačių laisvalaikio organizavimas galėtų paskatinti sociokultūrinį gyvenimą. Tačiau, Švenčionių miestas nėra didelis, siekiant surasti pakankamai savanorių ir savanorystės vietų, skatinti miesto ir kaimo gyventojų bendradarbiavimą, savanorystė turėtų būti organizuojama visame rajone. Todėl būtina numatyti veiksmą, kuris įtrauktų tiek miesto VVG tiek kaimiškų vietovių VVG (Švenčionių rajono vietos veiklos grupę "Švenčionių partnerystė") bendradarbiavimą ir veiksmu numatomi projektai įtrauktų visus Švenčionių rajono gyventojus nepaisant jų oficialios registracijos vietos.

Viešasis saugumas. Statistikos departamento duomenimis, 2014 m. Švenčionių rajono savivaldybėje užregistruotos 474 nusikalstamos veikos, iš kurių: 444 nusikaltimas ir 30 baudžiamieji nusižengimai. 2013–2014 m. rajone užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius išaugo 20,6 proc. (nusikaltimų skaičius augo 19,6 proc., baudžiamųjų nusižengimų skaičius sumažėjo 36,4 proc.). Iš visų 2013 m. rajone užregistruotų nusikaltimų, daugiausiai užregistruota vagysčių. 2013–2014 m. užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius šalyje mažėjo (2,1 proc.), ir Vilniaus apskrityje (2,6 proc.). Tarp apskrities savivaldybių, nagrinėjamu laikotarpiu, nusikalstamų veikų skaičius labiausiai išaugo Švenčionių rajono savivaldybėje (37,5 proc.), labiausiai sumažėjo Vilniaus rajono savivaldybėje (19,3 proc.). Nusikalstamų veikų skaičius yra aktualus nagrinėjant gyventojus priklausančius socialinės rizikos grupėms. Šių grupių asmenys įtakoti neigiamos aplinkos ir nuostatų, patys vykdo nusikalstamas veikas, dalis yra grįžusių iš įkalinimo vietų. Šiai socialiai pažeidžiamai grupei reikalingas ypatingas dėmesys ir socialinės integracijos/motyvacinės ir kitos paslaugos.

Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Švenčionių rajono policijos komisariato (toliau – VPK Švenčionių r. PK) duomenimis, į policijos profilaktinę įskaitą 2014 m. gruodžio 31 d. buvo įrašyta 10 nepilnamečių (2013 m. – 8). 2014 m. gruodžio 31 d. į policiją dominančių vaikų sąrašą įrašyti 42 nepilnamečiai (2013 m. – 43).

VPK Švenčionių r. PK duomenimis, per 2014 metus užregistruoti 147 atvejai dėl smurto artimoje aplinkoje., iš jų, prieš vaikus 5 atvejai, prieš moteris 137 atvejai. (2013 m. - prieš vaikus 9 atvejai, prieš moteris – 68).

Apibendrinimas:

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Švenčionių rajono savivaldybėje pakankamai didelis, kas rodo aukštą nedarbo problemos aktualumą.

Švenčionių rajono savivaldybės gyventojai vidutiniškai gauna mažesnius atlyginimus nei šalies ar apskrities vidurkis ir tai galimai prisideda prie socialinės atskirties didėjimo bei migracijos į kitus miestus ar užsienį.

Švenčionių mieste socialinės rizikos šeimų skaičius nežymiai didėja. Siekiant sumažinti socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičių, būtina skirti didesnę dėmesį šeimų socialinių įgūdžių ugdymui, teikti kompleksiškas pagalbos priemones, skiriant šeimai įvairesnes paslaugų teikimo formas.

informacija pateikiama VPS prieduose.

²³ Pateikiama internetinė nuoroda:

http://www.ted.com/talks/robert_waldinger_what_makes_a_good_life_lessons_from_the_longest_study_on_happiness

Gyventojų senėjimas yra neigiamas reiškinys, turintis ryškų socialinį, ekonominį poveikį. Senstant visuomenei didėja sveikatos priežiūros, globos ir rūpybos įstaigų bei socialinių paslaugų poreikis, o kartu ir išlaidos šioms paslaugoms teikti. Asmenų socialinių paslaugų poreikį sąlygoja neigiamos demografinės tendencijos, gyventojų sveikatos būklė, užimtumo lygis ir padėtis darbo rinkoje bei socialinė aplinka.

Švenčionių miesto gyventojų apklausos duomenimis²⁴, savanorystė mieste apklausos dalyvių yra vertinama labiau blogai nei gerai arba labai blogai – 41,2 proc. Savanorystės veiklos mieste yra vykdomos mažai, tačiau gyventojai jose po truputį pradeda dalyvauti. Įgyvendinto savanorystės projekto pasisėkimas rodo, kad ši sritis gyventojams būtų aktuali bei vystant veiklas atsirastų suinteresuotumas dalyvauti savanoriškose veiklose.

SSGG analizė

Analizės apibendrinimui buvo naudojamas SSGG metodas – išskirtos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės.

SSGG ANALIZĖ	
STIPRYBĖS	PAGRINDIMAS
1. Patrauklus krašto įvaizdis pritraukiantis turistus	1. Švenčionių rajonas yra patrauklioje turizmui vietoje, nes jame yra Aukštaitijos nacionalinis parkas, 3 regioniniai parkai (Asvejos, Labanoro ir Sirvėtos). Taip pat, turistus traukia pakankamai daug kultūros paveldo objektų (dvarai, piliakalniai ir pilkapiai, sakraliniai pastatai, kiti architektūriniai paveldo objektai, istoriniai-memorialiniai paveldo objektai, urbanistinis paveldas arba etnografiniai paminklai), lyginant su aplinkiniais rajonais. 2011–2014 m. pastebimas keturi kartus išaugęs turistų skaičius, apsilankęs Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centre.
2. ŠMVVG bendradarbiavimas su verslo sektoriumi, viešuoju sektoriumi ir miesto bendruomenėmis, kitomis VVG	2. ŠMVVG aktyviai bendradarbiauja su jau nemažą patirtį turinčiomis Švenčionių rajono bei Ignalinos miesto VVG. ŠMVVG nariai yra trijų sektorių atstovai.
3. Daugiatautė gyventojų sudėtis sudaro pagrindą ekonominiams ir kultūriniais ryšiams su užsienio šalimis	3. 2011 metų gyventojų surašymo duomenimis, rajono gyventojai pagal tautinę sudėtį pasiskirstę sekančiai: lietuviai - 52,83 proc., lenkai - 25,98 proc., rusai – 13,28 proc. baltarusiai - 4,64 proc., ukrainiečiai – 0,65 proc., totoriai - 0,24 proc., kiti – 2,37 proc.

²⁴ Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa atlikta 2016 m. sausio 4 -17 dienomis. Apklausos ataskaita informacija pateikiama VPS prieduose.

<p>4. Gyventojai pradeda įsitraukti į organizuojamas savanoriškas veiklas</p> <p>5. Mažėjantis socialinių išmokų poreikis</p>	<p>4. Įgyvendinto savanorystės projekto (Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras bendradarbiaudamas su Jaunimo reikalų departamentu ir Lietuvos darbo birža, 2014 m. kovo 1 d. – 2015 m. spalio 30 d. laikotarpiu, dalyvavo projekte – „Jaunimo savanoriška tarnyba“) sėkmė rodo gyventojų suinteresuotumą dalyvauti savanoriškose veiklose.</p> <p>5. 2011–2014 m. pašalpų gavėjų skaičius sumažėjo 35 proc., asmenų skaičius, gaunančių paramą maisto produktais sumažėjo 29,3 proc.</p>
SILPNYBĖS	PAGRINDIMAS
<p>1. Santykinai žemas gyventojų verslumo lygis</p> <p>2. Aukštas nedarbo lygis</p>	<p>1. 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 315 ūkio subjektų t.y. 8,7 proc. mažiau nei 2014 m. bei 55 proc. mažiau nei Vilniaus apskrities vidurkis. Švenčionių rajono savivaldybėje asmenų, kuriems išduoti verslo liudijimai bei individualios veiklos pažymėjimai skaičius yra dvigubai mažesnis už apskrities vidurkį (be Vilniaus miesto savivaldybės) bei vieni iš mažiausių apskrityje taip pat. Gyventojų apklausos duomenimis, miesto gyventojų verslumas (kaip ir verslo kūrimuisi reikalinga aplinka ir sąlygos) vertinamas labiau blogai negu gerai ir labai blogai, tai pažymėjo 41,5 proc. respondentų²⁵.</p> <p>2. 2015 m. nedarbo lygis Švenčionių mieste siekė 6,9 proc. Lietuvos darbo biržos Švenčionių rajono skyriaus duomenimis, rajone 2014 m. gruodžio 1 d. bedarbių iki 25 m. procentas nuo viso jaunimo sudarė 3 proc. (2013 m. – 5,0 proc., 2012 m. – 7,0 proc.). Šiuo laikotarpiu užregistruoti 89 ilgalaikiai bedarbiai iki 25 m. amžiaus. Nors nedarbo tendencijos yra teigiamos (mažėja nedarbas), tačiau analizuojant situaciją, pažymėtina, kad gyventojų skaičius 2012-2015 m. sumažėjo 2,7 proc., kas taip pat įtakojo nedarbo rodiklio pokyčius. Aukštas nedarbo lygis lemia gyventojų/jaunimo nenorą pasilikti mieste.</p>

²⁵ Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa atlikta 2016 m. sausio 4–17 dienomis. Apklausos ataskaita informacija pateikiama VPS prieduose.

<p>3. Augantis socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų (šeimų) skaičius.</p>	<p>3. Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, 2014 metų pabaigoje savivaldybėje socialinės rizikos šeimų įskaitoje buvo įrašytos 128 šeimos, kuriose auga 279 vaikai, iš jų Švenčionyse atitinkamai buvo 23 šeimos (9,5 proc. daugiau nei 2012 m.) ir 43 vaikai.</p>
<p>4. Augantis socialinių, globos ir rūpybos paslaugų poreikis</p>	<p>4. Švenčionių rajone, kaip ir visoje šalyje, gyventojai senėja. 2010–2014 m. pr. rajone mažėjo vaikų iki 15 metų amžiaus dalis, tuo tarpu pensinio amžiaus gyventojai 2014 m. pr. sudarė 25,8 proc. visų gyventojų. Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės duomenimis, 2014 metais iš viso suteikta 344 bendrosios socialinės paslaugos 129 asmenims ir 85 specialiosios socialinės paslaugos 3 asmenims. Švenčionių mieste asmenų, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2014 m. išaugo 36 proc. lyginant su 2012 m. Socialinės rizikos asmenų (šeimų) skaičiaus augimas, senėjimo procesas yra neigiami reiškiniai, turintys ryškų socialinį, ekonominį poveikį, dėl kurio didėja sveikatos priežiūros, globos ir rūpybos įstaigų poreikis, o kartu ir išlaidos šioms paslaugoms teikti.</p>
<p>5. Informacijos apie socialines paslaugas stygius</p>	<p>5. Gyventojų apklausos duomenys parodė, kad mieste trūksta informacijos apie teikiamą socialinę pagalbą (55,5 proc. apklausos dalyvių, tai išskyrė kaip trūkumą).</p>
<p>6. Profesinio mokymo, kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo paslaugų trūkumas</p>	<p>6. Mieste nėra ugdymo įstaigų teikiančių sistemines gyventojų perkvalifikavimo ir mokymo paslaugas. Gyventojų apklausos duomenimis galimybės mokytis, įgauti naujų žinių, kelti kvalifikaciją bei šių paslaugų prieinamumas mieste neužtikrinama (neigiamai situaciją įvertino 44 proc. respondentų, patenkinamai – 24,3 proc.).</p>
<p>GALIMYBĖS</p>	<p>PAGRINDIMAS</p>
<p>1. Verslo ir amatų vystymo skatinimas pasinaudojant 2014–2020 m. struktūrinių fondų finansavimo lėšomis</p>	<p>1. Plėtojant informaciją ir konsultacijas verslo pradžios, plėtros ir kitais klausimais bei pasinaudojus ES siūlomomis finansavimo galimybėmis galima paskatinti vietas verslininkus bei amatininkus steigti naujus ar plėsti esamus verslus.</p>
<p>2. Atvykstančių turistų skaičiaus augimas, pasinaudojant paslaugų plėtra ir patraukliu kraštovaizdžiu</p>	<p>2. Kadangi turistų skaičius remiantis 2013 m. Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro duomenimis didėja (apsilankė 9,2 proc. turistų daugiau lyginant su 2011 m.),</p>

<p>3. Savanorystės, kaip darbo įgūdžių įgijimo ir užimtumą skatinančios veiklos plėtra remiantis tiek nacionaline, tiek tarptautine patirtimi.</p> <p>4. Nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo ir bendravimo plėtra teikiant socialines paslaugas</p>	<p>atsižvelgus į jų pageidavimus bei išvysčius turizmo paslaugas pasinaudojant patraukliu kraštovaizdžiu, turistų skaičių galima padidinti. Tokiu būdu būtų skatinamas smulkus verslas, mažinama bedarbystė bei didinamas susidomėjimas Švenčionių miestu. Gyventojai būtų labiau motyvuotas pasilikti gyventi Švenčionyse.</p> <p>3. Vykdamas projektą „Jaunimo savanoriška tarnyba“ savanorystės veiklą Švenčionių rajone atliko 17 savanorių. Šalies mastu savanorystė yra pakankamai sėkmingai plėtojama. Savanorystės nauda: savanoriai už savo darbą gauna savirealizaciją, mokymosi procesą, darbinę patirtį, naujus socialinius ir profesinius įgūdžius, supratimą. Tai taip pat yra atlygis, tik išreikštas ne pinigine forma. Šių veiklų pagrindu yra galimybė skatinti keisti gyventojų požiūrį į socialinės rizikos grupes bei mažinti socialinę atskirtį mieste.</p> <p>4. Lietuvos demografiniai pokyčiai (gyventojų senėjimas ir mažėjimas) paskatino valdžios institucijas į planus kaip siekiamybę įtraukti perėjimą nuo institucinės prie bendruomeninės globos. Švenčionių mieste ir aplinkinėse vietovėse veikia daug aktyvių NVO, kurios suinteresuotos bendradarbiauti ir siekti bendros miesto gerovės.</p>
GRĖSMĖS	PAGRINDIMAS
<p>1. Miesto gyventojų mažėjimas</p> <p>2. Įdarbinimo galimybių mažėjimas dėl neišvystytų verslo plėtros galimybių priklausančių nuo išorės investicijų</p> <p>3. Socialinės rizikos asmenų (šeimų) skaičiaus augimas dėl nepakankamo viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų finansavimo.</p>	<p>1. Analizuojant 2011–2015 m. duomenis, Švenčionių mieste gyventojų sumažėjo 4 proc.</p> <p>2. Esantis dideliame nedarbo lygis, nepakankamai išvystytam gyventojų verslumas (Švenčionių rajono savivaldybėje asmenų, kuriems išduoti verslo liudijimai bei individualios veiklos pažymėjimai skaičius yra dvigubai mažesnis už apskrities vidurkį (be Vilniaus miesto savivaldybės) bei vieni iš mažiausių apskrityje).</p> <p>3. Didelis nedarbo lygis, informacijos apie teikiamas paslaugas stygius bei ribotas socialinių paslaugų prieinamumas įtakoja socialinės rizikos asmenų (šeimų) skaičiaus didėjimą (asmenų, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2014 m. išaugo 36 proc. lyginant su 2012 m.).</p>

III. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

Remiantis išanalizuotais duomenimis – atsižvelgiant į atliktą teritorijos poreikių ir galimybių analizę ir įvertinus galimus išorinės aplinkos pokyčius (galimybes ir grėsmes) bei turimus išteklius yra nustatomi šie ŠMVVG plėtros strategijos prioritetai:

I. Verslumo skatinimas ir įsidarbinimo galimybių didinimas.

II. Socialinių ir kitų paslaugų plėtra mažinant socialinę atskirtį.

Žemiau lentelėje pateikiami tikslai, uždaviniai ir planuojami rezultatai. Detalesnė tikslų ir uždavinių analizė, loginiai ryšiai su SSGG analize pateikiama VPS priede Nr. 2.

1. TIKSLAS: SKATINTI VERSLO PLĖTRĄ IR DIDINTI GYVENTOJŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBES ŠVENČIONIŲ MIESTE	
Planuojami efekto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Švenčionių mieste proc.: 2015 m. – 6,9²⁶, siekiama reikšmė 2022 m. – 5,5 proc.
Planuojami rezultato rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> BIVP projektų veiklų dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose, proc.: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 20 proc. Įsteigtų naujų MVĮ skaičius Švenčionių m., vnt.: 2014 m. – 3, siekiama reikšmė 2022 m. – 5²⁷. Neaktyvių gyventojų dalis (nepriskirtų užimtiesiems ir registruotiems bedarbiams darbingo amžiaus gyventojų ir visų darbingo gyventojų santykis) Švenčionių r. sav.²⁸, proc.: 2014 m. – 31,9, siekiama reikšmė 2022 m. – 29.
Įgyvendinimo terminas:	2017 – 2022 m.
1.1. Uždavinys: Didinti naujų verslo subjektų skaičių ir veikiančių verslų konkurencingumą Švenčionių mieste.	
Produkto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes), asm.: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 110 asm. Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 20 projektų; BIVP dalyvių sukurta naujų verslų (įkurta įmonė ar pradėtas savarankiškas darbas), skaičius: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 20.
Įgyvendinimo terminas	2017 – 2022 m.

²⁶ Švenčionių rajono savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis

²⁷ Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių prievolių departamento rajonų mokesčių mokėtojų skyriaus Švenčionių poskyrio informacija

²⁸ Duomenys renkami tik visos savivaldybės mastu ir miesto išskirti nėra įmanoma, todėl rodiklis matuojamas visos savivaldybės mastu

1.2. Uždavinys: Organizuoti veiklas, skirtas gyventojų darbinių įgūdžių ugdymui Švenčionių mieste	
Produkto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> • BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes), asm.: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 90 asm. • Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 7 projektai • BIVP projektų veiklų dalyviai dalyvavę darbo praktikos ir/arba savanorystės veiklose, asm.: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 40.
Įgyvendinimo terminas	2017 – 2021 m.
2. TIKSLAS: DIDINTI ASMENŲ, PATIRIANČIŲ SOCIALINĘ ATSKIRTĮ, INTEGRACIJĄ IŠPLEČIANT SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ SPEKTRĄ ŠVENČIONIŲ MIESTE	
Planuojami efekto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> • Socialinių ir kitų paslaugų skirtų soc. atskirties mažinimui gavėjai Švenčionių miesto VVG teritorijoje, skaičius: 2014 m. – 261²⁹, siekiama reikšmė 2022 m. – 400.
Planuojami rezultato rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> • Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujančių dalyvių (vietos bendruomenės nariai) dalis praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose, proc. : 2015 m. – 7³⁰, siekiama reikšmė 2022 m. – 10.
Įgyvendinimo terminas:	2017 – 2022 m.
2.1. Uždavinys: Pagerinti esamas ir integruoti naujas socialines paslaugas, atitinkančias Švenčionių miesto gyventojų poreikius	
Produkto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> • BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes), sk. : 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 100 asm. • Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičių, vnt. : 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 8 proj. • BIVP projektais pagerintos esamos socialinės paslaugos, sk. : 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 2. • BIVP projektais inicijuotos ir teikiamos naujos socialinės paslaugos, sk. : 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 2.
Įgyvendinimo terminas	2017 – 2021 m.
2.2. Uždavinys: Integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę	
Produkto rodikliai:	<ul style="list-style-type: none"> • BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes), sk. : 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 67 asm. • Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino

²⁹ Švenčionių rajono savivaldybės administracijos duomenimis

³⁰ Naudojamas Veiksmų programoje pateikiamas 2013 m. rodiklis

	socialiniai partneriai ar NVO, skaičių, vnt.: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. - 4 proj. <ul style="list-style-type: none"> • BIVP projektų veiklose dalyvavusių pabėgėlių, skaičius: 2015 m. – 0, siekiama reikšmė 2022 m. – 5 asm.
Įgyvendinimo terminas	2017 – 2021 m.

Rengiant Strategiją, buvo siekiama išvystyti integruotą ir novatorišką strategijos pobūdį, įtraukti Lietuvoje dar nepaplitusias strategijos veiklas, veiklų sąsają su internacionalizavimu, veiklų pajėgumu įsitraukti į ekonomikos augimą ir inovatyvius procesus.

Strategijos novatoriškumas grindžiamas dviem aspektais – pirma tai, kad ŠMVVG tokią strategiją rengia pirmą kartą ir antra – tai, kad miesto bendruomenei teko įsitraukti, analizuoti ir prisidėti prie šios Strategijos rengimo ir miesto problemų sprendimo. Švenčionių miesto gyventojai dalyvavo anketinėje apklausoje, kur turėjo galimybę pareikšti savo nuomonę bei dalyvauti siūlant optimaliausius ir aktualiausius miestui sprendimo variantus. ŠMVVG paskatino gyventojus ir organizacijas aktyviai reikšti savo nuomonę ir atvirai išsakyti savo lūkesčius. Rengdama Strategiją, ŠMVVG vadovavosi novatoriškumo principu, kas padėjo atsiskleisti vietos gyventojų poreikiams sudėtingų problemų sprendimo kontekste. Tai buvo atviras procesas, kuris leido suderinti priešingus požiūrius ir atsižvelgti į įvairius pasiūlymus. Miesto gyventojams strategijoje pateikti tikslai bei uždaviniai yra suprantami ir priimtini, nes apie juos buvo daug diskutuota. Parengtoje Strategijoje galima rasti daug sričių, kuriose yra būtinas novatoriškumo principas – tai ir vykdant gyventojų konsultacijas, profesinio orientavimo veiklas, savanorišką veiklą, naujų socialinių paslaugų kūrimą bei jų sklaidą. Novatoriškumo principas bus įgyvendinamas pasirenkant tam tikras priemones reikalingas strategijoje numatytiems tikslams įgyvendinti.

Integruotas požiūris suteikė strategijai logiško vientisumo bei prisidėjo ieškant tinkamiausių sprendimų. Visų pirma, Strategijos integruotą pobūdį lėmė jos rengimo procesas – kai į bendrą veiklą buvo įtraukti atstovai iš skirtingų sektorių. Integruotas problemų sprendimas įgalina ieškoti tinkamiausių ir optimaliausių variantų, kurie prisidėtų prie iškeltų tikslų sprendimo. Remiantis šiuo požiūriu, kuriamas produktas tapo sisteminis dokumentas apjungiantis ne vieną tikslinę grupę bei analizuojantis problemas apjungiančias įvairias miesto sritis. Problemų sprendimui yra siūloma naudoti ne vieną inovatyvią priemonę, skirtą ilgalaikiams tikslams įgyvendinti. Strategijos sprendimų integruojantis poveikis sukurs sąlygas sieti vietos projektus ir taip didinti jų pridėtinę vertę. Kompleksiškas požiūris įgyvendinant strategijoje numatytas veiklas bei bendradarbiavimas su kitomis VVG leis stiprinti miesto gyventojų motyvaciją imtis verslo ir realizuoti naujas vietos plėtros galimybes, taip pat telkdama miesto gerove besirūpinančią bendruomenę, kuri pajėgtų parengti ir įgyvendinti vietos plėtros tvarumą stiprinančius projektus, nes tik taip galima pasiekti bendruomenei veiksmingų rezultatų. Daugiausiai bendradarbiaujama ir planuojama bendradarbiauti su Švenčionių rajono vietos veiklos grupe "Švenčionių partnerystė", 2015 m. gruodžio 2 d. buvo pasirašyta abipusė bendradarbiavimo sutartis (pridedama VPS prieduose). Kadangi Švenčionių r. sav. gana didelę dalį užima kaimiškos vietovės, todėl būtinas bent vienas veiksmas, kuriame iniciatyvos kiltų ir galėtų dalyvauti visi rajono gyventojai, nepaisant jų registracijos vietos. Po konsultacijų buvo nuspręsta, jog tinkamiausia veikla tokiam bendradarbiavimui – savanorišku pagrindu vykdomos sociokultūrinės veiklos, kurios įtrauktų socialiai pažeidžiamus gyventojus, taip

mažinat socialinę atskirtį, skatinant bendruomeniškumą, miesto ir kaimo gyventojų bendradarbiavimą.

Strategija atitinka Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 1V-685 patvirtintos Vilniaus regiono integruotos teritorijų vystymo programos tikslą – padidinti užimtųjų skaičių Vilniaus regione, skatinant naujų vietinių darbo vietų kūrimą tikslinėse ir susietose teritorijose bei jam pasiekti numatytus uždavinius:

1. Pritraukti investicijas į Ukmergės, Švenčionių ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse esančias tikslines ir susietas teritorijas;
2. Pagerinti sąlygas smulkiajam verslui Ukmergės, Šalčininkų, Švenčionių, Širvintų, Lentvario ir Elektrėnų miestuose bei susietose teritorijose;
3. Sumažinti neaktyvių gyventojų dalį savivaldybėse, kuriose yra tikslinės ir susietos teritorijos;
4. Pagerinti funkcinį Vilniaus regiono balansą, skatinant rinktis gyvenamąją vietą darbo vietų kūrimo potencialą turinčiuose urbanistiniuose centruose (tikslinėse teritorijose ir susietoms teritorijoms priskirtuose urbanistiniuose centruose).

Strategijoje numatytais tikslais ir uždaviniais (žr. 3 skyrių), kaip ir ITV programoje, siekiama skatinti verslumą, mažinti nedarbą, didinti įsidarbinimo galimybes, mažinti socialinę atskirtį.

Strategija atitinka Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-8 patvirtintą atnaujintą Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginį plėtros planą. Tikslai, prie kurių įgyvendinimo tiesiogiai prisideda Strategija:

- Palankių sąlygų verslui kūrimas ir konkurencingo žemės ūkio skatinimas.
- Turizmo ir kultūros paveldo vystymas.
- Saugios ir švarios aplinkos užtikrinimas.
- Kūrybingos ir pilietiškos visuomenės formavimas.
- Socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimas.

Strategijoje numatytais tikslais ir uždaviniais (žr. 3 skyrių), kaip ir strateginiame plėtros plane, siekiama gerinti gyventojų gyvenimo kokybę, mažinti nedarbą, skatinti darbo vietų kūrimą, didinti gyventojų verslumą, mažinti socialinę atskirtį.

IV. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANČIŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

Gyvenamosios vietovės bendruomenės dalyvavimas rengiant miesto plėtros strategiją yra labai svarbus. Švenčionių miesto VVG atstovauja trims sektoriams: bendruomenėms, NVO ir kitiems socialiniams partneriams bei jų asociacijoms; verslo asocijuotiems ir neasocijuotiems atstovams; vietos valdžios atstovams. Nuo pat Švenčionių miesto VVG įsikūrimo pradžios buvo skatinamas Švenčionių miesto bendruomenės, verslo ir vietos valdžios bendradarbiavimas miesto gyventojų socialinės integracijos didinimui ir vietinių įsidarbinimo galimybių gerinimui. Rengiant Strategiją ŠMVVG siekė, kad visiems gyventojams būtų sudaryta galimybė dalyvauti jos rengime bei išsamiai susipažinti su nustatytais prioritetais, tikslais, uždaviniais, veiksmais, numatomais pasiekti rezultatais. Rengiant Švenčionių miesto vietos plėtros strategiją buvo įgyvendinta:

1. Mokymai apie Švenčionių miesto vietos plėtros strategiją;
2. Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa;
3. Vietos plėtros strategijos projekto pristatymai ir konsultacijos.

Mokymai apie Švenčionių miesto vietos plėtros strategiją. Mokymai buvo suorganizuoti 2015 m. gruodžio mėn. 8 d. Mokymuose dalyvavo Švenčionių VVG atstovai, verslo, valdžios ir NVO atstovai. Mokymų tikslas – supažindinti su VPS numatomomis remti veiklomis, tikslinėmis grupėmis, atrankos procedūra, finansavimo galimybėmis, taip pat strateginio planavimo pagrindais bei kt. Rezultatas – aktyviai į rengimo procesą įsitraukę VVG nariai.

Švenčionių miesto gyventojų nuomonės apklausa. Miesto gyventojai turėjo galimybę dalyvauti anketinėje apklausoje (apklausa vykdyta 2016 m. sausio 6–17 d.), kurios duomenys buvo naudojami Strategijos rengimui bei Strategijos pristatymo renginiuose. Švenčionių miesto gyventojų apklausa buvo siekiama užtikrinti kokybišką esamos situacijos analizę, gyventojų lūkesčius ir poreikius bei tikslingą numatomų sričių finansavimą. Gyventojų apklausa vykdyta internete³¹, užtikrinant galimybę dalyvauti visiems suinteresuotiems miesto gyventojams. Apie galimybę dalyvauti apklausoje buvo informuojama internete³², viešųjų renginių metu buvo pasakojama apie rengiamą VPS, dalinamos popierinės apklausos anketos. Apklauskos ataskaita pateikiama VPS 1 priede.

Vietos plėtros strategijos projekto pristatymai ir konsultacijos. Konsultacijos buvo organizuojamos 2016 m. gruodžio 17 d. Renginių tikslas – išgirsti vietos gyventojų nuomonę ir pasiūlymus kam turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys, kokias idėjas galima įgyvendinti, kokias didžiausias Švenčionių miesto problemas gyventojai išskiria, supažindinti su VPS numatomomis finansavimo galimybėmis, galimomis tikslinėmis grupėmis. Gauti svarbūs pasiūlymai ir išreikštos

³¹ Pateikiama internetinė nuoroda:

<https://docs.google.com/forms/d/1IPVvIogVJr79sqILVD3ZYvZcQoQ0IP6ycPHkQIDbpT0/edit#>

³² Pateikiama internetinė nuoroda:

http://svencionys.lt/lit/Kvieciame_uzpildyti_Svencioniu_miesto_vietos_veiklos_grupes_rengiamos_strategijos_klausimyna/7660/1

pastabos buvo panaudotos rengiant VPS. Apie diskusijas skelbta internete³³, žinutė siūsta el. pašto adresatams.

Strategijos projekto vieši pristatymai buvo organizuoti 2016 m. sausio mėn. 26 d ir vasario mėn. 4 d. Pristatymuose dalyvavo gyventojai, atstovaujantys gyvenamosios vietovės bendruomenei, nevyriausybinėms organizacijoms, įmonėms, kitomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis. Šių pristatymų ir konsultacijų metu buvo ne tik pristatomas Strategijos projektas, bet ir diskutuojama dėl numatytų tikslų, uždavinių ir numatytų veiksmų bei koreguojama Strategija. Informacija apie pristatymus ir parengtą strategiją skelbta internete³⁴, žinutė siūsta el. pašto adresatams.

³³ Pateikiama internetinė nuoroda:

[http://svencionys.lt/lit/Kvieciame Svencioniu miesto organizacijas prisijungti prie Svencioniu miesto pletros strategijos rengimo/7640/1/1](http://svencionys.lt/lit/Kvieciame_Svencioniu_miesto_organizacijas_prisijungti_prie_Svencioniu_miesto_pletros_strategijos_rengimo/7640/1/1)

³⁴ Pateikiama internetinė nuoroda:

[http://svencionys.lt/lit/Parengta Svencioniu miesto vietos pletros strategija 2016_2022_m/7727](http://svencionys.lt/lit/Parengta_Svencioniu_miesto_vietos_pletros_strategija_2016_2022_m/7727)

V. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

1. TIKSLAS: SKATINTI VERSLO PLĖTRĄ IR DIDINTI GYVENTOJŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBES ŠVENČIONIŲ MIESTE

1.1. Uždavinys: Didinti naujų verslo subjektų skaičių ir veikiančių verslų konkurencingumą Švenčionių mieste.

1.1.1. veiksmas. Vykdyti Švenčionių miesto gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų bei kitų darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos; verslininkų, kurie yra pradėję vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdyti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose) konsultacijas verslo steigimo bei vystymo klausimais.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					Iš viso veiksmui įgyvendinti
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	2759,56	9000,00		4725,00	28515,44	45000

1.1.2. veiksmas. Vykdyti neformalaus mokymo programas Švenčionių miesto gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų(išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) bei kitų darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos; verslininkų, kurie yra pradėję vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdyti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose) verslumo įgūdžiams didinti, siekiant sumažinti jų nedarbo lygį.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					Iš viso veiksmui įgyvendinti
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	3066,18	10000,00		5250,00	31683,82	50000

1.1.3. veiksmai. Verslui pradėti reikalingų priemonių suteikimas

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmai lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	9198,53	15000,00		30750,00	95051,47	150000

1.2. Uždavinys: Organizuoti veiklas skirtas gyventojų darbingų įgūdžių ugdymui Švenčionių mieste

1.2.1. veiksmai. Profesinio konsultavimo ar perkvalifikavimo veiklų organizavimas, skirtų darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) užimtumui skatinti.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmai lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	1226,47	3100,00		3000,00	12673,53	20000

1.2.2. veiksmai. Įdarbinimo paslaugų įskaitant pirminį pasirinkimą, darbo pakeitimą arba įdarbinimą po ilgos pertraukos organizavimas darbingiems bedarbiams ir neaktyviems gyventojams (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis).

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmai lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys						

		atrinkti atviro konkurso būdu						įgyvendinti
			1533,09	5000,00		2625,00	15841,91	25000

1.2.3. veiksmas. Darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) darbinių įgūdžių įgijimo darbo vietoje rėmimas.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	1839,70	3000,00		6150,00	19010,30	30000

2. TIKSLAS: DIDINTI ASMENŲ PATIRIANČIŲ SOCIALINĘ ATSKIRTĮ INTEGRACIJĄ IŠPLEČIANT SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ SPEKTRĄ ŠVENČIONIŲ MIESTE

2.1. Uždavinys: Pagerinti esamas ir integruoti naujas socialines paslaugas, atitinkančias Švenčionių miesto gyventojų poreikius

2.1.1. veiksmas. Geresnių esamų socialinių paslaugų, atitinkančių gyventojų poreikius, teikimas.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	2452,94	8000,00		4200,00	25347,06	40000

2.1.2. veiksmas. Naujų socialinių paslaugų paketo kūrimas, vystymas ir teikimas.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022/12	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	
			2759,56	9000,00		4725,00	28515,44	45000

2.1.3. veiksmai. Socialinę atskirtį patiriančių Švenčionių miesto gyventojų informavimas apie teikiamas socialines paslaugas.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022/12	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	
			613,23	2000,00		1050,00	6336,77	10000

2.2. Uždavinys: Integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę

2.2.1. veiksmai. Sociokultūrinių veiklų įtraukiant socialiai pažeidžiamus gyventojus organizavimas bendradarbiaujant su Švenčionių rajono VVG.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022/12	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti	Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	

		atviro konkurso būdu	1839,70	6000,00		3150,00	19010,30	30000
--	--	----------------------	---------	---------	--	---------	----------	--------------

2.2.2. veiksmai. Labiausiai socialiai pažeidžiamų asmenų (pvz. imigrantai, pabėgėliai, buvę nuteistieji) integracijos projektų įgyvendinimas.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdymo atrankos principas	Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai					
			Valstybės biudžeto lėšos:	Savivaldybės biudžeto lėšos:	Kitos viešosios lėšos:	Privačios lėšos:	ES lėšos	Iš viso veiksmui įgyvendinti
2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys atrinkti atviro konkurso būdu	919,85	3000,00		1575,00	9505,15	15000

VI. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

Už veiksmų, skirtų vietos plėtros strategijai įgyvendinti, atranką, strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingi ŠMVVG organai.

<u>Organai</u>	<u>Funkcijos</u>
Visuotinis narių susirinkimas	<ul style="list-style-type: none">✓ Vietos plėtros strategijos ir jos pakeitimų tvirtinimas;✓ Metinių vietos plėtros strategijos ataskaitų tvirtinimas;✓ Galutinės vietos plėtros strategijos ataskaitos tvirtinimas.✓ Kitos, su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, susijusios funkcijos.
Valdyba	<ul style="list-style-type: none">✓ Vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos kriterijų, jų balų ir vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašo tvirtinimas;✓ Vietos plėtros projektų vertintojų sąrašo tvirtinimas;✓ Vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitų tvirtinimas;✓ Siūlomų finansuoti ir rezervinio projektų sąrašo tvirtinimas (atsižvelgiant į vietos plėtros projektų vertintojų vertinimo ataskaitoje pateiktas vertinimo išvadas);✓ Stebėsenos ataskaitų svarstymas ir tvirtinimas;✓ Kitos, su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, susijusios funkcijos.
Vadovas	<ul style="list-style-type: none">✓ Kvietimų teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus atrankai rengimas;✓ Vietos projektų pareiškėjų konsultavimas;✓ Vietos projektų įgyvendinimo stebėseną ir stebėsenos ataskaitų rengimas;✓ Atskirų užduočių, susijusių su strategijos įgyvendinimu, vykdymas;✓ Įvairių organizacijų ar asmenų prašymų, pareiškimų, skundų nagrinėjimas pagal leidžiamą kompetenciją;✓ Vietos plėtros strategijos viešinimas;✓ Komunikacija su kitomis VVG dėl Strategijos įgyvendinimo;✓ Kitos, su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, susijusios funkcijos.

Vykdamas vietos plėtros strategijos **įgyvendinimo procedūrą**, veiksmų ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojais bus atrinkami vadovaujantis šiais principais:

- ✓ horizontalusis partnerystės principas;

- ✓ horizontalusis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos principas;
- ✓ horizontalusis jaunimo principas, tai yra: juridinio asmens nariais ir (arba) jo kolegialaus valdymo organo nariais yra abiejų lyčių asmenys ir nė vienos iš lyčių atstovų nėra daugiau kaip 60 procentų ir bent vienas kolegialaus valdymo organo narys yra jaunesnis negu 29 metų ir (arba) deleguotas jaunimo nevyriausybinės organizacijos, o šio organo sudarymo principai, juridinio asmens sprendimų priėmimo tvarka ir kitos šio juridinio asmens įstatų nuostatos užtikrina, kad juridiniam asmeniui vykdant savo veiklą bus užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ir bus atsižvelgta į jaunimo grupių situaciją bei poreikius, suteikiant įvairioms socialinėms grupėms vienodas galimybes dalyvauti rengiant ir įgyvendinti vietos plėtros strategiją; juridinio asmens įstatų nuostatos leidžia juridinio asmens veikloje aktyviai dalyvauti neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms, jaunimui bei kitiems, turintiems mažesnes funkcines galimybes arba dėl socialinių priešasčių mažiau įtrauktiems į jiems aktualių sprendimų priėmimą (pvz., nustatyta rašytinė sprendimų priėmimo procedūra, išankstinės konsultacijos dėl juridinio asmens priimamų sprendimų informacinių ir ryšio technologijomis ir kt.);

ŠMVVG gali inicijuoti atrinktos finansuoti vietos plėtros strategijos keitimą, vadovaudamasi Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėmis, Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėmis bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka. Vietos plėtros strategija gali būti keičiama kai:

1. būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų;
2. būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių;
3. būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius;
4. būtina patikslinti vietos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.

ŠMVVG vietos plėtros strategiją ir jos įgyvendinimą viešins per viešus gyventojų susirinkimus, informacinių straipsnių spausdinimą spaudoje, internetinėse svetainėse. Bus viešinama informacija:

- ✓ Vietos plėtros strategija ir vietos plėtros strategijos pakeitimai;
- ✓ Kvietimai teikti vietos plėtros projektus ir su kvietimais susiję dokumentai;
- ✓ Vietos plėtros projektų vertinimo rezultatai ir vietos plėtros projektų tvirtinimo rezultatai;
- ✓ Informacija apie įgyvendinamus vietos plėtros projektus ir įgyvendintus vietos plėtros projektus;

- ✓ Informacija apie planuojamus ir vykusius miesto VVG visuotinius narių susirinkimus, susijusius su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu;
- ✓ Informacija apie planuojamus ir įvykusius renginius, susijusius su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu;
- ✓ ir kt.

Kvietimą teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus atrankai skelbs ŠMVVG. Skelbiant kvietimą bus užtikrinta, kad informacija apie kvietimą atrankai būtų vieša ir prieinama visiems galimiems vietos plėtros projekto pareiškėjams ir visuomenei.

Vietos plėtros strategijos projektai bus atrenkami vadovaujantis Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių 5 priede numatytais rekomendaciniais vietos plėtros projekto administracinės atitikties, naudos ir kokybės kriterijais bei turės atitikti lyčių lygybės ir nediskriminacijos principus.

Už Strategijos įgyvendinimo stebėseną, kurios tikslas užtikrinti tinkamą ir kokybišką strategijos įgyvendinimą, atsakinga Švenčionių miesto VVG. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija koordinuos, kaip miesto VVG atlieka vietos plėtros strategijos stebėseną. Švenčionių miesto VVG Strategijos stebėseną vykdys vadovaudamasi Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėmis. Švenčionių miesto VVG užtikrins, kad nuolat būtų renkama ir sisteminama informacija apie planuotas ir pasiektas efekto, rezultato ir produkto rodiklių reikšmes, atrinktus finansuoti ir baigtus įgyvendinti projektus ir kt.

Švenčionių miesto VVG, atlikdama vietos plėtros strategijos stebėseną, vieną kartą per kalendorinius metus parengs metinę ataskaitą apie vietos plėtros strategijos įgyvendinimą per praėjusius kalendorinius metus ir ją pateiks Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Švenčionių miesto VVG, pagal nustatytą Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinės / galutinės ataskaitos formą, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 20 d parengs metinę ataskaitą. Metinė / galutinė ataskaita bus patvirtinta visuotinio miesto VVG narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas bus suteikęs šią teisę.

Vietos plėtros strategija keičiama ta pačia tvarka, kaip ir tvirtinama. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka atrinktos finansuoti vietos plėtros strategijos pakeitimai papildomai turi būti suderinti su Vidaus reikalų ministerija.

VII. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

1. TIKSLAS: SKATINTI VERSLO PLĖTRĄ IR DIDINTI GYVENTOJŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBES ŠVENČIONIŲ MIESTE								
1.1. Uždavinys: Didinti naujų verslo subjektų skaičių ir veikiančių verslų konkurencingumą Švenčionių mieste.								
VEIKSMAS	LĖŠŲ POREIKIS IR FINANSAVIMO ŠALTINIAI	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1.1. veiksmas. Vykdyti Švenčionių miesto gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų bei kitų darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos; verslininkų, kurie yra pradėję vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdyti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose) konsultacijas verslo steigimo bei vystymo klausimais	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	3000	1000	500	3000	1000	500
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	920	307	153	920	307	153
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1575	525	263	1575	525	263
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	9505	3168	1584	9505	3168	1584
	Iš viso:		0	15000	5000	2500	15000	5000
1.1.2. veiksmas. Vykdyti neformalaus mokymo programas Švenčionių miesto gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų(išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) bei kitų darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	3000	1500	500	3000	1500	500
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	920	460	153	920	460	153
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1575	788	263	1575	788	263
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų	0	9505	4753	1584	9505	4753	1584

skurdo rizikos ribos; verslininkų, kurie yra pradėję vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdyti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose) verslumo įgūdžiams didinti, siekiant sumažinti jų nedarbo lygį.	lėšos							
	Iš viso:	0	15000	7500	2500	15000	7500	2500
1.1.3. veiksmas. Verslui pradėti reikalingų priemonių suteikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	4000	3000	2000	3000	2000	1000
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	2453	1840	1226	1840	1226	613
	Kitos viešosios lėšos:	0						
	Privačios lėšos:	0	8200	6150	4100	6150	4100	2050
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	25347	19010	12674	19010	12674	6337
	Iš viso:	0	40000	30000	20000	30000	20000	10000
1.2. Uždavinys: Organizuoti veiklas skirtas gyventojų darbinių įgūdžių ugdymui Švenčionių mieste								
1.2.1. veiksmas. Profesinio konsultavimo ar perkvalifikavimo veiklų organizavimas, skirtų darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) užimtumui skatinti	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	775	388	388	775	388	388
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	307	153	153	307	153	153
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	750	375	375	750	375	375
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	3168	1584	1584	3168	1584	1584
	Iš viso:	0	5000	2500	2500	5000	2500	2500
1.2.2. veiksmas. Įdarbinimo paslaugų įskaitant pirminį	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	2000	500	500	1000	1000	0

pasirinkimą, darbo pakeitimą arba įdarbinimą po ilgos pertraukos organizavimas darbingiems bedarbiams ir neaktyviems gyventojams (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis).	Valstybės biudžeto lėšos:	0	613	153	153	307	307	0
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1050	263	263	525	525	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	6337	1584	1584	3168	3168	0
	Iš viso:	0	10000	2500	2500	5000	5000	0
1.2.3. veiksmas. Darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų (išskyrus teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotus asmenis) darbinių įgūdžių įgijimo darbo vietoje rėmimas.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	500	500	500	500	500	500
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	307	307	307	307	307	307
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1025	1025	1025	1025	1025	1025
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	3168	3168	3168	3168	3168	3168
	Iš viso:	0	5000	5000	5000	5000	5000	5000
2. TIKSLAS: DIDINTI ASMENŲ PATIRIANČIŲ SOCIALINĘ ATSKIRTĮ INTEGRACIJĄ IŠPLEČIANT SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ SPEKTRĄ ŠVENČIONIŲ MIESTE								
2.1. Uždavinys: Pagerinti esamas ir integruoti naujas socialines paslaugas, atitinkančias Švenčionių miesto gyventojų poreikius								
2.1.1. veiksmas. Geresnių esamų socialinių paslaugų, atitinkančių gyventojų poreikius, teikimas.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	2000	1000	1000	2000	1000	1000
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	613	307	307	613	307	307
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1050	525	525	1050	525	525
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	6337	3168	3168	6337	3168	3168
	Iš viso:	0	10000	5000	5000	10000	5000	5000

2.1.2. veiksmas. Naujų socialinių paslaugų paketo kūrimas, vystymas ir teikimas.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	2000	1500	1000	2000	1500	1000
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	613	460	307	613	460	307
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	1050	788	525	1050	788	525
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	6337	4753	3168	6337	4753	3168
	Iš viso:	0	10000	7500	5000	10000	7500	5000
2.1.3. veiksmas. Socialinę atskirtį patiriančių švenčionių miesto gyventojų informavimas apie teikiamas socialines paslaugas.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	400	400	400	400	400	0
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	123	123	123	123	123	0
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	210	210	210	210	210	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	1267	1267	1267	1267	1267	0
	Iš viso:	0	2000	2000	2000	2000	2000	0
2.2. Uždavinys: Integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę								
2.2.1. veiksmas. Sociokultūrinių veiklų įtraukiant socialiai pažeidžiamus gyventojus organizavimas bendradarbiaujant su švenčionių rajono VVG.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	307	307	307	307	307	307
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	525	525	525	525	525	525
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	3168	3168	3168	3168	3168	3168
	Iš viso:	0	5000	5000	5000	5000	5000	5000

2.2.2. veiksmas. Labiausiai socialiai pažeidžiamų asmenų (pvz. imigrantai, pabėgėliai, buvę nuteistieji) integracijos projektų įgyvendinimas.	Savivaldybės biudžeto lėšos:	0	600	600	300	600	600	300
	Valstybės biudžeto lėšos:	0	184	184	92	184	184	92
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	315	315	158	315	315	158
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	1901	1901	951	1901	1901	951
	Iš viso:	0	3000	3000	1500	3000	3000	1500
Strategijos administravimo išlaidos, Eur	Savivaldybės biudžeto lėšos:	3050	3050	3050	3050	3050	3050	2745
	Valstybės biudžeto lėšos:	613	613	613	613	613	613	552
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	6337	6337	6337	6337	6337	6337	5703
	Iš viso:	10000	10000	10000	10000	10000	10000	9000
<i>Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti skirtos lėšos, Eur</i>	Savivaldybės biudžeto lėšos:	3050	22325	14438	11138	20325	13938	8933
	Valstybės biudžeto lėšos:	613	7972	5212	3894	7052	4753	2944
	Kitos viešosios lėšos:	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos:	0	17325	11488	8230	14750	9700	5708
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	6337	82378	53863	40238	72873	49110	30416
	Iš viso:	10000	130000	85000	63500	115000	77500	48000